

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele	K 35—
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izšla vsak dan zvečer izvenredni dodatek in praznik.

Inserati veljajo: peterostopna petična vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravništvu prejemani:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisil naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Nemški odgovor Združenim državam.

V četrtek zvečer je izročila nemška vlada ameriški veleposlaniku odgovor na Wilsonov ultimatum. Wilsonova nota je zavzela stališče, da je poraba podmorskih čolnov za uničevanje sovražne trgovine . . . popolnoma nezdržljiva z načeli človečnosti, z davno veljavni neprerekanimi pravicami nevtralec in s svetimi predpravicami nekombatantov. Ultimatum je izjavil: »Ako bi cesarska vlada zdaj in nemudoma ne izjavila in ne povzročila, da opusti sedanje metode podmorske vojne proti potniškim in tovornim ladjam, potem vlada Zedinjenih držav ne more imeti druge izbire, kakor da popolnoma pretrga diplomatske zveze z nemško vlado.«

Po temeljitem preudarku je nemška vlada označila v svojem odgovoru svoje stališče napram Wilsonovim »humanitarnim« principom o nedopustnosti podmorske vojne proti trgovskim ladjam, ter naznanila, v koliko je pripravljena, ustreči ameriški zahtevi. Nemčija se ne more principijelno odreči porabi podmorskih čolnov v boju proti trgovskim ladjam, pač pa je ukazala poveljnikom svojih podmornic, da morajo v bodoče postopati po predpisih mednarodnega prava in da ne smejo uničevati trgovskih ladij brez svarila in ne da bi rešili na njih se nahajajoče ljudi, izvzemši ako bi se ladje upirale ali pa skušale bežati. Nemški odgovor ne razločuje v tem oziru niti med obojestransko in neoboroženimi, niti med nevtralnimi in sovražnimi trgovskimi ladjami, veče pa svoje koncesije na neobhodni predpogoji, da se Anglija odreče svojim, mednarodno pravno kršečim metodam, s katerimi hoče Nemčijo izstradati. Nemčija je torej pripravljena, ustreči bistvenim zahtevam ameriškega ultimatumu, toda ker so njene podmorske bojne metode le sredstva silobrana proti angleškemu vojevanju, mora biti tudi opustitev teh metod odvisna od opustitve angleškega izstradalnega sistema.

Tu postaja nemški odgovor resna in huda obtožnica doseganje ameriške politike, ki je branila napram Nemčiji principe mednarodnega prava in človečnosti, ki pa ni nikdar videla, kdo je začel proti tem principom prvi grešiti in kdo greši še danes mnogo več, kakor pa poveljniki podmorskih čolnov, katerih krivda je z ozirom na kakovost njihovega orožja pač pa največkrat le slučajna. Nemška nota pove Wilsonu tudi, da poglavarju države, ki tako pridno dobavlja orožje in municijo za sovražnike centralnih držav, ne pristojajo, prav govoriti v imenu nevtralne ideje in mednarodnega prava.

Na vse objektivne presojevalce mora napraviti nemški odgovor globok vtisk. Nemčija si ne želi vojne z Ameriko. Wilson bo sedaj lahko dokazal svojo miroljubnost in objektivnost. Nemška nota tvori lahko podlago nadaljnjih prijateljskih pogajanj v svrhu popolne ureditve vprašanja pomorske vojne — ako bo našla dobra beseda tudi dobro mesto. Z izročitvijo nemškega odgovora pričena zadnji, odločilni štadij nemško - ameriške krize.

Nemška nota.

Berolin, 5. maja. (Koresp. urad.) Wolffov urad javlja: V odgovor na ameriško noto z dne 20. aprila o načinu boja nemških podmorskih čolnov, je bila poslaniku Zedinjenih držav včeraj zvečer podana kot odgovor sledeča nota:

Podpisani ima čast, v imenu cesarske nemške vlade odgovoriti Vaši ekscelenci na dopis z 20. pr. m. glede načina bojevanja nemških podmorskih čolnov sledeče:

Nemška vlada je oddala na prizadeta pomorska mesta v proučenje material, ki ga ji je vlada Zedinjenih držav sporočila glede »Sussex«. Z ozirom na dosedanje uspehe tega proučevanja, ne prereka možnosti, da je v noti z dne 10. pr. m. omenjena, od nemškega podmorskega čolna torpedirana ladja res identična s »Sussexom«. Nemška vlada si sme pridržati o tem daljnje obvestilo, da se izvrše še nekatera, za presojo de-

janjskega dogodka odločilne ugotovitve. Če bi se izkazalo, da je bil za povednik v zmoti, misleč, da ima imna pred seboj vojno ladjo, bo nemška vlada izvajala iz tega izhajajoče posledice.

Vlada Zedinjenih držav je spravila s slučajem »Sussex« v zvezo vrsto trditve, ki vrhunčijo v stavku, da je ta slučaj le izglede za preudarno metodo razdiranja ladij, brez razločka in vseh vrst, narodnosti in namenov po poveljnikih nemških podmorskih čolnov. Nemška vlada mora to trditev odločno zavrniti. Zdi se ji pa, da se v sedanjem štadiju zadeve mora odločiti v posameznosti skupščajoči se zavrnitvi, zlasti ker je ameriška vlada opustila svojo trditev utemeljiti s konkretnimi navedbami. Nemška vlada se zadovoljuje z ugotovitvijo, da si je in sicer zgolj iz ozirov na interese nevtralec glede porabe orožja podmorskih čolnov naložila znatne omejitve, dasi so te omejitve po svoji naravi tudi sovražnikom Nemčije na korist in Angleška in njene zaveznice niso imele takih ozirov na nevtralec. Nemške pomorske bojne sile imajo naročilo, da vodijo vojno podmorskih čolnov po splošnih mednarodnih načelih glede ustavljanja, preiskovanja in uničevanja trgovskih ladij z edino izjemo trgovske vojne proti sovražnim tovornim ladjam v angleškem bojnem vodovju, glede katerih ni bilo vladi Zedinjenih držav nikdar dano kako zagotovilo, tudi ne z izjavo z 8. februarja 1916. Nemška vlada ne more nikomur dovoliti dvomov, da so bila dotična povelja lojalno dana in lojalno izvedena.

Zmotam, kakršne so se res zgodile, se pri njošenem načinu vojevanja ni popolnoma izogniti in so umiljive pri pomorski vojni proti sovražniku, ki porablja vse, dovoljene in nedovoljene zvijače. Pa ne glede na zmote, so s pomor, vojno ravno tako, kakor z vojno na kopnem neizogibne nevarnosti za nevtralne osebe in blago, ki pride v območje bojevanja. Celu v slučajih, ko se je bojno dejanje odigralo zgolj v obliki vojne s križarkami, so bile opetovano oškodovane nevtralne osebe in imetja. Na nevarnost min, kateri je mnogo ladij zapadlo v žrtev, je nemška vlada opetovano opozarjala. Nemška vlada je vladi Zedinjenih držav stavila večkrat predloge, namerjane, omejitvi na najmanjšo mero neizogibne nevarnosti pomorske vojne

za ameriške potnike in imetja. Žal, da je vlada Zedinjenih držav mislila, da ni treba sprejeti teh predlogov, dasi bi bila s tem pomagala, preprečiti velik del nesreč, ki so zadele med tem ameriške državljane. Nemška vlada vzdržuje tudi še danes ponudbo, da se v tem oziru sklene dogovor.

V smislu opetovano podanih izjav, se nemška vlada tudi v trgovski vojni ne more odpovedati rabi podmorskih čolnov. Če se je danes glede prilagoditve metode vojne podmorskih čolnov odločila v interesu nevtralec za daljnje odnehanje, so pri tem zanjo odločilni nagibi, ki segajo nad pomen sedanjega spornega vprašanja.

Nemška vlada ne pripisuje zlahkim poveljem človečnosti nič manj pomena, kakor vlada Zedinjenih držav in tudi popolnoma upošteva dolgo skupno delovanje obeh vlad za izpolnitev mednarodnega prava po teh poveljih, čigar smoter je bila vedno omejitev vojne na kopnem in na morju in obojestransko silo vojskujočih se držav in na kolikor možno znatno zagotovitev varnosti nebojnikov pred grozotami vojne. Sama zase bi pa ta naziranja, kakor so znatna, ne bila za nemško vlado pri sedanjem stanju stvari odločilna, zakaj nasproti apelu vlade Zedinjenih držav na posvečena čustva človečnosti in mednarodnega prava, mora nemška vlada ponovno in z vsem poudarkom ugotoviti, da ni nemška, marveč angleška vlada, to strašno vojno, preziraje vse med vladami dogovorjene pravne norme, razširila na življenje in imetje nebojnikov, in sicer brez vsakega ozira na interese in pravice nevtralec in nebojnikov, ki so s tem načinom bojevanja težko oškodovani. V najbridkejšem silobranu proti pravu nasprotujočemu načinu bojevanja Anglije, v boju za obstanek nemškega naroda, je nemško vojno vodstvo moralo poseči po trdem, a izdatnem sredstvu boja s podmorskimi čolni.

Spričo tega položaja more nemška vlada le ponovno izreči svoje obžalovanje, da se humanitarna čustva ameriške vlade, ki se s tako veliko vneto zavzemajo za obžalovanja vredne žrtve vojne podmorskih čolnov, ne raztezajo enako tudi na milijone žena in otrok, ki naj po priznanem namenu angleške vlade stradajo in naj s svojim trpljenjem od lakote prisilijo zmogovite armade

centralnih držav v sramotno kapitulacijo. Nemška vlada in z njo nemški narod ima za tako neenako čustvovanje toliko manj razumevanja, ker je opetovano izrecno izjavila, da je pripravljena, se pri porabi podmorskih čolnov strogo držati mednarodnih norm, priznanih pred vojno, če je Angleška pripravljena, tudi svoje vojevanje uravnati po teh normah. Različni poskusi vlade Zedinjenih držav, pripraviti do tega velikobritansko vlado, so se ponesrečili ob odločni odklonitvi angleške vlade. Angleška je tudi nadalje grmadila prelom za prelomom mednarodnega prava in je v nasilstvih do nevtralec prekorajčila vse meje. Njena zadnja odredba, proglašajoča nemški Bunker - premog za prepovedano blago v zvezi s pogoji, pod katerimi se sme angleški Bunker - premog oddajati nevtralcem, ne pomeni nič drugega, kakor poskus, prisiliti nevtralnemu tonažo z nezasišanim izsiljevanjem, da stopi neposredno v službo angleške gospodarske vojne.

Nemški narod ve, da je v rokah vlade Zedinjenih držav, omejiti vojno v smislu človečnosti in mednarodnega prava na vojne sile vojskujočih se držav. Ameriška vlada bi bila gotovo dosegla ta uspeh, če bi bila sklenila, odločno zahtevati svoje brezdvomne pravice do prostosti morja napram Angliji. Tako pa stoji nemški narod pod vtiskom, da zahteva vlada Zedinjenih držav od Nemčije v njenem boju za ekzistenco, da se v uporabi uspešnega orožja omeji in da stori od izpolnitve te zahteve odvisno vzdržanje stikov z Nemčijo, dočim se zadovoljuje napram proti mednarodno - pravnim metodam njenih sovražnikov s protesti. Tudi je nemškemu narodu znano, v kako velikem obsegu se naši sovražniki preskrbujejo iz Zedinjenih držav z vsakovrstnimi vojnimi sredstvi.

Pod temi okolnostmi se da razumeti, da poziv na mednarodno pravo in čustva človečnosti ne more najti v nemškem narodu onega polnega odmeva, ki bi bil pod drugimi okolnostmi takemu apelu sicer vedno siguren. Če se nemška vlada kljub temu odloči za skrajno popustljivost, odloča zanjo pri tem več kakor stoletno prijateljstvo med obema narodoma, potem pa

LISTEK.

Gospod glavar v gaju.

Balada.

(Spisal Alphonse Daudet; poslovenil M. K.)

Gospod glavar potuje v službenih zadevah. Spredaj sedi kočijaž, zadaj lakaj, in tako ga veličastno ne-se uradni koleselj k otvoritvi poljedelske razstave v Combes - aux - Fées. Za to znamenito priložnost si je g. glavar oblekel svoj krasni vzeti frak, svoje tesne hlače - dokolenke s srebrnim trakom ob strani, si nadel cilindar in si pripasal svojo paradno sabljico z ročajem iz bisernine . . . Na njegovih kolenih počiva velika usnjena listnica, katero on otožno motri.

Gospod glavar otožno motri svojo veliko usnjeno listnico in misli na slavnostni govor, katerega bo treba v kratkem govoriti pred prebivalci Combe - aux - Féesja.

»Gospoda moja! Dragi moji občani . . .«

A naj si še tako suka in puli bele dlačice svoje brade in naj tudi dvajsetkrat zaporedoma ponovi:

»Gospoda moja! Dragi moji občani . . .« vendar dalje ne more.

Ne more dalje . . . Tako vroče je v tem koleslju! . . . S ceste, ki vodi v Combe - aux - Fées, se dviga pod južnim solncem prah, kakor daleč mu sega pogled . . . Zrak je razpaljen . . . in na zaprašenih brestih ob cesti si na tisoče škražtov pripeva z drevesa na drevo . . . Nenadoma se gospod glavar zgane. Tam doli ob vznožju grička je opazil gaj zelenih hrastov in zdi se mu, da mu gaj namiguje.

Zdi se mu, da ga gaj zelenih hrastov vabi:

»Pridite vendar sem, g. glavar; pod mojimi drevesi vse bolj lahko postavite govor . . .«

Gospod glavar ne odkloni; ročno skoči s koleslja ter naroči svojim ljudem, naj ga tu počakajo, da naštudira svoj govor v gaju zelenih hrastov.

V gaju zelenih hrastov so ptički, so vijolice, in viri pod nežnim mahom . . . Ko so zapazili gospoda glavarja v lepih dokolenkah in z usnjeno listnico pod pazduho, so se ptički prestrašili in so prenehali peti, viri pa niso več upali šumljati, in vijolice

so se skrile med travo . . . Vsa ta bitja niso še nikoli videla glavarja in sedaj se s pritajenim glasom povprašujejo, kdo je neki ta lepi gospod, ki se spreha v srebrnih dokolenkah.

S pritajenim glasom se povprašujejo pod zeleno gajevo streho, kdo je neki ta lepi gospod v srebrnih dokolenkah . . . Med tem položi gospod glavar, očaran od gajevega hlada in njegove tišine, svoj cilindar v travo, dvigne kraice svojega fraka in se vsede v mah ob vznožje mladega hrasta; potem odpre na kolenih svojo veliko usnjeno listnico in potegne iz nje list belega papirja.

»To je umetnik!« reče penica. »Ne,« odvrne kalin, »to ni umetnik, ker ima srebrne dokolenke; morda bo princ.«

»Morda bo princ,« pravi kalin. »Ne umetnik, ne princ,« ga zavrne star slavec, ki je celo sezono prepeval v glavarjevem vrtu . . . Jaz vem, kdo je: to je glavar!«

In ves gaj zašepeta:

»Glavar je! glavar je!
»Kako je plešast!« pripomni neki škrljanček z velikim čopom.
»Vijolice vprašajo:
»Ali je hudoben?«
»Ali je hudoben?« vprašujejo vijolice.

In stari slavec odgovori:

»Ne, ni hudoben!«

Po tem zatrdilu so ptički spet zapeli, viri spet zašumljali, vijolice spet zadišale, kakor da bi gospoda tam ne bilo. Nem za ves ta ljubki hrup kliče gospod glavar v svojem srcu Muza kmečkih zadrug na pomoč in z dvignjenim svinčnikom ter patetičnim glasom začena deklamirati:

»Gospoda moja! Dragi moji občani . . .«

»Gospoda moja! Dragi moji občani! . . .« pravi glavar s patetičnim glasom . . .

Kar se nekdo zakrohoče ter ga prekine; obrne se in vidi veliko žolno, ki sedi na njegovem cilindru in se mu smeje v obraz. Glavar skomigne z rameni in hoče nadaljevati svoj govor; a žolna ga spet prekine in mu zakriči od daleč:

»K čemu le?«

»Kako! k čemu le?« zavpije glavar in zarudi; zamahne z roko in odpodi to nesramno žival ter prične še lepše:

»Gospoda moja! Dragi moji občani! . . .«

»Gospoda moja! Dragi moji občani! . . .« je spet pričel še lepše glavar.

A tedaj se male vijolice na svo-

jih stebelcih dvignejo k njemu in mu rečejo ljubeznivo:

»Gospod glavar, ali čutite, kako me lepo dišimo?«

In viri mu zagodejo pod mahom nebeško melodijo; in v vejevju nad njegovo glavo mu cele trume penic zažvrgolijo svoje najlepše pesmi: kakor da se je ves gaj zarotil proti njemu in njegovemu govoru.

Ves gaj se je zarotil proti njemu in njegovemu govoru . . . Gospod glavar, pijan parfumov in muzike, se zaman skuša ubraniti novemu, neodoljivemu čaru. Sleče si frak, zlekne se v travo in zajeclja še dvakrat all trikrat:

»Gospoda moja! Dragi moji občani! . . .« Gospoda moja! Dragi moji . . . Gospoda moja! Dragi . . .

Potem pošlje drage občane k vsem strelam; in Muza kmečkih zadrug ne preostane drugega, kakor da si zastre obličje.

Zastri si obličje, o Muza kmečkih zadrug! . . . Ko se je glavarjevo spremstvo začelo čez eno uro vznemirjati in so vstopili v gaj, so vzrli prizor, da so odrveneli od groze. Gospod glavar je ležal na trebuhu v travi, razgaljen kakor cigan. Golorok je ležal tam gospod glavar, . . . žvečil vijolice in koyal verze.

upoštevane težke usode, ki bi z razširjenjem in podaljšanjem te krute, krvave vojne obremenila vse civilizirano človeštvo. Zavest moči je dovolila nemški vladi dvakrat tekom zadnjih mesecev odkrito in pred vsem svetom pokazati pripravljenost za mir, ki bi zasigural nemške življenske interese. S tem je posvedočila, da ni njena krivda, če evropski narodi še ne pridejo do miru. Tem bolj upravičeno pa sme nemška vlada izjaviti, da bi se ne dala opravičiti pred človeštvom, če bi se dala po 21. mesecih vojne spornemu vprašanju o vojni podmorskih čolnov smer, ki bi resno ogrožala mir med nemškim in ameriškim narodom. Tak razvoj hoče nemška vlada, v kolikor ji je to mogoče, preprečiti. Obenem hoče storiti vse, da omogoči, dokler vojna še traja,

v času, ko to orožje še sploh ni eksistiralo ter upa, da bo odgovor zadovoljil, če ne predsednika, pač pa ameriški narod in njega parlamentarno zastopstvo. »Berliner Tagblatt« soglasja z vlado, ki izjavlja, da bi se vojna med Ameriko in Nemčijo ne dala opravičiti. »Tägliche Rundschau« poudarja: Nemški narod se mora enodušno postaviti za svojo vlado; želimo, da koraka Nemčija po od vlade izbrani poti do končne zmage. List opozarja, da je vsled koncesije glede postopanja s trgovskimi ladjami, podmorska trgovska vojna proti Angliji toliko,

kot odpravljena, ali vsaj do neučinkovitosti omejena ter pravi: Postopanje ameriškega naroda bo merodajna kritika naše note. »Post« označuje moto kot spretno sredstvo, prisiliti ameriško vlado, da odkrito prizna, svojo, Angliji prijazno politiko, ali pa retirira.

Amerika bo odgovorila v treh dneh.

Iz Rotterdama poročajo: »Eveningpost«, ki ima dobre zveze z ameriškim državnim tajnikom, Lansingom, poroča, da bo Amerika v treh dneh odgovorila na nemško noto.

Naši letalci nad Valono in Brindisijem.

Dunaj, 5. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Dogodki na morju.

Dne 4. maja dopoldne so naši hidroplani bombardirali Valono, popoldne pa Brindisi. V Valoni so večkrat uspešno zadeli baterije, pristaniške naprave in postajališča za letala. V Brindisiju so večkrat zadeli vlakke, kolodvorska poslopja in skladišča in pri arzenalu sredi med gosto težko skupino rušilcev. Več bomb je eksplodiralo v mestu. Neko sovražno letalo, ki se je dvignilo v obrambo, smo takoj preganili. Na povratku smo daleč na morju srečali križarko »Marco Polo« ter uspešno obstreljevali s strojnimi puškami na krovu v gostih gruščah stoječe mostovo. Kljub silnemu obrambnemu ognju so se vsa naša letala tako iz Valone, kakor iz Brindisija nepoškodovano vrnila.

Brodovno poveljstvo.

BOJI NA ITALJANSKI FRONTI.

Dunaj, 5. maja. (Kor. urad.) Uradno razglšajo:

Italijansko bojišče.

V Rombonu so pregnale naše čete po močni artiljerijski pripravi sovražnika iz več pozicij, vjele nad sto alpinov, med njimi tri častnike, in vplenile dve strojni puški.

V pokrajini Marmolata smo ponoči razpršili slabotnejši sovražni oddelek na vzhodnem pobočju prelaza Udinci, sicer se zmerno delovanje artiljerije.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALJANSKO URADNO POROČILO.

3. maja. V tonalskem ozemlju so bili mali sovražni napadi na obrambne pozicije na Passu in na pozicije Castellacina od naših čet takoj zavrnjeni. V Lagarinski dolini je motila naša artiljerija sovražni železniški promet in gibanje trenov. Od Adiče do Brente živahen artiljerijski dvoboj. Sovražni letalci, ki so poskusili preleteti gorovje in priti v nižino, so bili napadeni od naših lovskih letalskih skupin in pregnani. V masivu Marmolote, na Tofani in v gorenji dolini Boite je poskušal sovražnik z napadi, ki pa so se povsodi izjalovili. Na soški fronti razmeroma mirno.

Italijansko bojišče.

Vojnoporočevalski stan, 4. maja. Dočim je razvijala v severnem delu soške fronte in na nekaterih mestih koroške fronte artiljerija včeraj živahnejše delovanje, se boj z alpini v ozemlju Adamello nadaljuje. Pozorišče sedanjih bojev je ozemlje ledenikov med 3400 m visokimi Corno di Cavento in Stabilelom. Te boje v ledenikih bojujejo na obeh straneh posebno izbrane gorske čete. Energični obrambi se je posrečilo, navezati sovražnika na ledeno pokrajino in mu uspešno zabraniti pot navzdol v Genovsko dolino. Tudi ozemlje Adamello je jasen dokaz za to, kak fiasco je napravilo italijansko armadno vodstvo s svojimi poskusi, da bi vdrlo na Tirolsko. Skoro pred enim letom, takoj po začetku vojne, so se pričeli napadi na tirolsko zapadno fronto in med temi so bili poskusi, vdreti v ozemlje Adamello, posebno drzni. Na Sonalski cesti, na Forcellini di Montozzo, na ledeniku Mandron in Presanella so pričeli delovati alpinski oddelki in so poskušali zopet in zopet vdreti na Tirolsko. In dandanašnji se vrši boj še vedno neposredno vzhodno obmejnega grebena. — E. L.

Iz vojaškega razmotrivanja k poročilu generalnega štaba 5. maja: Na Bovškem, kjer se vršijo že nekaj tednov majhna podjetja naših čet, katerim se je večkrat posrečilo, da so potisnile sovražnika iz eksponiranih jarkov, se je izvršil včeraj za naša orožje uspešen boj. Po večurni krepki artiljerijski pripravi, ki je odporno zmožnost sovražnih posadk v jarkih znatno znižala, so jurišale naše čete v odseku Rombona na dobro

Zdravnik to potrdi in pripominja: Italija je začela zahtevati: Mi hočemo toliko. Avstrija je odgovorila: Mi vam moremo dati toliko. Tako so se pehali sem in tja. Avstrija je hotela dati Italiji, kar je zahtevala, ali z žolcem v ustih in s prisego pri sami sebi, da hoče vse to in še več ob drugi priliki vzeti. Na to so rekli vsi: Ali se mi enkrat za vselej otresemo teh ljudi, ki držijo svojo nogo na našem tilniku, ali pa poginemo. Slednje pa se ne zgodi, ako se potrudimo vsi skupaj, katere premočnež žali, ogroža, oškoduje. Ako bi Italija ne bila začela boja, bi bil prišel dan, ko bi se bila Avstrija nad njo strašno maščevala. In nikdo bi Italiji ne bil pomagal, vsi bi bili rekli: Prav vam je, vi hudobni egoisti. Kmet sicer hoče verjeti zdravniku, da je vlada imela prav, ali vendar preklinja vojno. Zdravnik odgovarja, da ima prav, ako preklinja vojno, ali ono, katero so pripravili in hoteli sovražniki Italije, ne one, katero vodi Italija, da se osvobodi suženjstva in reši po-

gina. Italija je hotela živeti v dobrem sporazumu, ali Avstrija in Nemčija ste se hoteli povečati. »Vojna je morala biti napovedana, ker bi se sicer nikdar več ne nudila podobno ugodna prilika, da se poskusi uničiti Avstro-Ogrsko.«

Razlaga polna laži in zavijani, najsurovejša laž pa je ona glede mesečnega potresa. Ni treba pisati obsojbe te »razlage«, obsoja se sama dovolj in gotovo je, da taka bedasta in hudobna razlaga ne more zaleči niti pri italijanskemu ljudstvu.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Švicarski listi poročajo, da bodo vpoklicani za italijansko vojno mornarico iz letnika 1916. izvežbani predčasno pred 1. junijem.

Italijanski uradni list priobčuje dekret, s katerim se proglašata zaplenjena avstrijska parnika »Timavo« in »Salvoro« za bojni ladji, isto se je zgodilo s parnikom »Ravenna«, ki je bil last družbe »Societe Romagnola di Navigazione«.

Zapadno bojišče.

BOJI NA FRANCOSKI FRONTI. — LETALSKI BOJI.

Berolin, 5. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Tudi včeraj je bilo bojno delovanje na angleški fronti med Armentieresom in Arrasom živahno. Pri Givenchy en Gohellu so se razvili boji z ročnimi granatami za neko vdrtino, v katero je mogel sovražnik migrode vdreti.

Južno od Somme so vdrl ponoči nemški izvidni oddelki v sovražno pozicijo, zavrnili protisunek ter vjeli enega častnika in 45 mož.

Ob Masi so vdrl naše čete v eksponirane francoske obrambne naprave zapadno od Avocourta. Sovražnik jih je pod vtiškom našega ognja opustil. Razdejali smo jih in jih po načrtu zopet zapustili. Južno od Haucourta smo vjeli več francoskih jarkov in vjeli več mož. Proti zapadnem koncu višine Mort Homme izvršeni sovražni napad se je popolnoma ponesrečil. Na desno od Mase je prišlo zlasti ponoči do močne artiljerijske delavnosti.

Neki angleški dvokrovniki s francoskimi znaki nam je ob obali blizu nizozemske meje nepoškodovan prišel v roke. Letalci so se rešili na nevtralnem tla. Neka nemška letalska flotilja je izdatno in uspešno metala bombe na železniške naprave v dolini Noblette-Auve (Champagne) in na letalsko pristanišče Suippes.

Letalska vojna se je tekoma aprila v drugi polovici na zapadni fronti razširila in poostrihla. Na mesto bojev pomeznih letal je stopil bolj in bolj boj v skupinah in flotiljah, ki se je po večini odigral onstran naših črt. Tekom teh bojev je bilo meseca aprila na zapadni fronti zbitih 26 sovražnih letal od naših bojnih letalcev, od teh je 9 tostran fronte padlo nam v roke. Razen teh je bilo od naših obrambnih topov zbitih 10 letal. Naše izgube štejejo temu nasproti skupaj 22 letal. Od teh je bilo izgubljenih 14 v bojih v zraku, 4 se niso vrnila, 4 so bila zbita z zemlje.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

4. maja popoldne. Zapadno od Mase v vseh odsekih silen topovski boj, boj z ročnimi granatami v gozdu pri Avocourtu. Svojo včerajšnjo pridobitev ob Mort Hommu smo ponoči razširili in zasigurali. Potrjuje se, da so sovražne izgube velike, zlasti vsled priprave naše artiljerije. Na eni točki sta se vdala dva moža še med ognjem kot edina preostala v strelskem jarku. Vzhodno od Mase pri Vauxu topovski ogenj. V Woevru strelja naša artiljerija koncentrično na mnogo točk. Pri Epargesu smo zažgali mino in se ustalili v vdrtino. Vzhodno od St. Mihiela smo zavrnili močne sovražne izvidne oddelke, ki so se skušali približati neki naši postojanki. Na ostali fronti je bila noč mirna. — Boj v zraku. Neko naše letalo je imelo v okolici Douaumonta boj z dvema nemškimi letalom. Eno je strmoglavilo na tla, drugo je zbežalo.

4. maja zvečer. V Argonih je naša artiljerija obstreljevala sovražne naprave. V gozdu Cheppy in pri Fille Mortu uspešni boji z minami. Zapadno od Mase je bilo obstreljevanje v okolici višine 304 zelo silno. Pri Mort Hommu smo majhen nemški napad na neki nedavno od nas zasedeni jarek z zapornim ognjem ustavili. Vzhodo od Mase in v

Woevru od časa do časa delovanje naše artiljerije. Z ostalih front ni poročati ničesar, razen o navadnem topovskem ognju.

Belgijsko poročilo.

4. maja. Obojestransko obstreljevanje se je v odseku Dixmuiden in severno od tam zopet s silo začelo. Naša artiljerija je obstreljevala nemške baterije in metala min ter transportne parnike, ki jih je opazila na kanalu Handzaeme.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

4. maja. Snoči na raznih točkah novo delovanje. Sovražnik je po silnem obstreljevanju napadel naše strelske jarko blizu Monchyja ter nam prizadejal nekaj izgub. Sovražnik je brez uspeha zažgal dve mini. Na nekem majhnem uspešnem izvidnem pohodu smo bombardirali sovražne zakope ter prizadejali sovražniku izgube. Pri Hoogu smo zažgali mino, ki je poškodovala sovražne podzemne naprave. O današnjem dnevu ni poročati ničesar, razen o artiljerijskem delovanju.

Nov ruski transport v Marselju.

Marseille, 4. maja. (Kor. urad.) Nov ruski transport čet je dospel dopoldne sem.

SPLOŠNA BRAMBNA DOLŽNOST NA ANGLEŠKEM.

London, 4. maja. (Kor. urad.) Poslanska zbornica je sprejela zakon o brambni dolžnosti s 328 glasovi proti 36 glasom v drugem branju.

Ministrski predsednik Asquith je omenil v svojem govoru, s katerim je predložil brambni zakon, da je štela angleška armada avgusta 1914 v celem 26 divizij, danes šteje 71 divizij. Angleška vojska in angleško brodogradništvo imata pet milijonov mož. Da se ohrani to število, je treba 25 do 30.000 mož na teden.

Lloyd George je rekel v debati, da je kabinet soglasno sklenil ugoditi vsem zahtevam vojnega sveta. Oboroženje Rusov se je zopet močno izboljšalo, zato je bistveno, da nosita Francoska in Anglija to leto čim več bremen, da bo mogla Rusija dokončati svoje oboroženje.

Angleško poročilo iz Vzhodne Afrike.

3. maja. Reuter. General Smuts poroča, da se je deževni čas z vsjo silo pričel. Sovražnik drži še močno pozicijo jugovzhodno od Kondo-Atrangija. Gibanje belgijskih čet v Ruandi ovira močno deževje.

Irška kriza.

Iz Londona poročajo, kakor posnamemo iz listov, da je bila Birrellova demisijska zadoščena sprejeta. Celotni liberalni listi smatrajo njegov odstop za potreben, da bo mogoče dogodne na Irskem nepristransko presoditi. Parlamentaristični sodnik »Daily News« piše, da mesto državnega tajnika za Irsko še ni zasedeno, da pa bo državni tajnik najbrže Mac Kinnom Wood. V tem slučaju bo Tennant državni tajnik za Škotsko in Forster državni podtajnik vojnega urada.

Iz Kodanija poročajo: Kljub angleškim uradnim poročilom, da je irska vstaja vdušena, je javnost mnemja, da vstaja še niso odložili orožja. Tudi angleški listi govore še vedno o bojih.

Casement.

Iz Londona poročajo, da je bil Casement obsojen na smrt. Kljub temu se trdi, da njegova usoda še ni odločena. Glasom švicarskih poročil iz Londona se je njegova sestra

omejitev vojne na vojskujoče se vojne sile, cilj, ki vsebuje prostost morja in v katerem misli nemška vlada, da je še danes edina z vlado Zedinjenih držav.

Ta misel vodi nemško vlado, ko sporoča vladi Zedinjenih držav, da so dobile nemške pomorske vojne sile naročilo, da ne smejo, držec se splošnih pravil mednarodnega prava o ustavljanju, preiskovanju in uničevanju trgovskih ladij tudi v pomorskem vojnem območju, potapljanju trgovskih ladij brez svarila in neda bi rešili človeška življenja, razen če te beže ali se ustavljajo. V boju za obstanek, ki ga je Nemčija prisiljena bojevati, pa ne morejo nevtralne države zahtevati od nje, da se z ozirom na njih interese omeji v uporabi uspešnega orožja, če je nasprotnikom dovoljeno, poljubno uporabljati sredstva, ki so proti mednarodnemu pravu. Tak zahteva bi bila proti bistvu nevtralnosti. Nemška vlada je prepričana, da vlada Zedinjenih držav niti izdaleka ne misli na kaj takega. To posnema iz opetovane izjave ameriške vlade, da je odločena, vsem vojskujočim se državam nasproti, zopet uveljaviti prostost morja. Nemška vlada zato pričakuje, da odstrani novi ukaz pomorskim vojnim silam tudi v obeh vlade Zedinjenih držav vsako oviro za uresničenje, v notih z dne 23. julija 1915 ponudnega sodelovanja za zopetno uveljavljanje prostosti morja še za časa vojne, in ne dvomi, da bo vlada Zedinjenih držav sedaj z vsem podarkom zahtevala in izpolnila pri angleški vladi skorajšno upoštevanje onih mednarodnih norm, ki so bile pred vojno splošno priznane, in zlasti obsežne v notah ameriške vlade do angleške vlade dne 28. decembra 1914 in 5. novembra 1915.

Če bi ti koraki vlade Zedinjenih držav ne imeli nameravanega uspeha, da se pri vseh vojskujočih se državah uveljavijo zakoni človečnosti, bi stala nemška vlada pred novim dejstvom, za katero si mora pridržati popolno prostost odločitve.

Podpisani uporablja priliko, da obnovi veleposlaniku zagotovila svojega odličnega spoštovanja.

Podpisani: von Jagow.

Pojasnila nemškega državnega kanclerja.

Berolin, 5. maja. (Koresp. urad.) V proračunski komisiji državnega zbora je na začetku seje državni kancler von Bethmann-Hollweg sporočil nemško noto Ameriki in pojasnil odnose med obema državama. Sledila je debata, katere so se udeležili zastopniki vseh strank. Izjavljajo, da je državni kanclerja ter razgovor so bili strogo zaupni. Seje so se udeležili vsi državni tajniki in zastopniki nemških držav ter 100 poslancev.

Glasovi nemškega časopisja.

Berolin, 5. maja. (Koresp. urad.) Odgovor na ameriško noto je bil razglašen opoldne. Dnevnikli so ga objavili v posebnih izdajah. Listi poudarjajo, da je odgovor krepak in dostojen in da je dokaz iskrene želje Nemčije, izogniti se pretrganju odnosov z Ameriko. »Vossische Zeitung« pravi: Ako bo šlo po volji in želji Nemčije, potem bo sporazum, kateremu krči pot naša nota, trajen. »Lokalanzeiger« podčrtava koncesijo, prilagoditi mednarodno orožje podmorskih čolnov določbam pomorskega prava, ki so bile sklenjene

obrnila do Lansinga s prošnjo, da naj intervencira njenemu bratu v prilog. Lansing pa je odklonil intervencijo.

Ulstrski prostovoljci.

Lyonski »Progres« izve, da se bodo prostovoljci iz Ulstra takoj postavili v angleško vojsko. Ni pa še določeno, ali se bodo vporabljali zunaj Anglije.

Nemčija potrebuje kolonije.

»Lokalanzeiger« poroča iz Hamburga: V govoru državnega tajnika dr. Solfa o nemški kolonijalni družbi je ta govoril o vprašanju, ali more srednjeevropsko gospodarsko združenje nadomestiti lastno nemško kolonijalno politiko. Zanikal je to vprašanje. Izkušnje vojne so podučile Nemčijo, da ni misliti na ugodni mirni razvoj Nemčije brez lastne aktivne kolonijalne politike.

Boji na morju.

Potopljeni parniki.

Iz listov posnamemo: Iz Jerseyja poročajo, da je bila ladja »Maud« od nekega nemškega podmorskega čolna potopljena. Neki nemški podmorski čoln je v tork zvečer ustavljal in zažgal norveško ladjo »Mars«, ki je vozila konterbando na Angleško. Neki nemški podmorski čoln je 1. maja 150 milj od obali v Atlantskem oceanu potopil francoski ribiški parnik »Bernadotte« (485 ton). Posadka 34 moških je šla v čolne, doslej je bilo rešenih osem moških.

O potopljenem nizozemskem parniku »Berkeletrudu«.

Haag, 4. maja. (Kor. urad.) Glasom uradnega poročila je pokazala preiskava o potopitvi nizozemske ladje »Berkeletrudu« v Severnem morju, da sta dva nemška podmorska čolna 24. aprila ladjo ustavila. Glasom izkaza je obsegal tovar kakih 600 ton, med njimi lepenko, kakao in sveže ribe. Namenjena je bila ladja v London. Podmorski čoln je posvaril ladjo na razdaljo kakih štirihi morskih milj s tremi ostrimi streli. Ko se je ladja ustavila, so na povlečene enega izmed obeh podmorskih čolnov odposlali čoln, da pokažejo dokumente. Po preiskavi je sklenil poveljnik podmorskega čolna ladjo potopiti ter signaliziral: »Zapustite ladjo kakor hitro mogoče!« Posadka in kapitan so šli na čolne. Drugi podmorski čoln je nato ladjo potopil. Poveljnik podmorskega čolna je nadalje ponudil, da zavleče čolne do Noordhindske svetilne ladje, šez četr ure pa se je približalo sovražno letalo, ki je podmorski čoln napadlo. Podmorski čoln se je začel potapljati, prej pa je čolne odvezal. Lanec pa se je zapletel ter ga je bilo treba prerezati, da ni potegnil čolnov v globino. Nato so odjadrali čolni proti angleški obali in je moštvo vzela angleška križarka »Penelope« na krov.

»L 20.«

Nemški zrakoplov »L 20« so zapazili, kakor poročajo iz Stavangra, dne 4. maja dopoldne proti 10. nad južnim delom obali pri Jädrju, precej blizu kopnega. Letel je počasi in se bližal obali do Hafsfjorda, kjer se je spustil na morje. Očividno je bil poškodovan. Iz Molda so storiili vse, da bi mu pomagali. Glasom dopolnilnega poročila je zavozil Zepelin proti neki skali. Zadnji del se je pred zadnjo gondolo odlomil in padel na tla. Rešiti zračno ladjo je bilo popolnoma nemogoče. Sredi se je prelomila in padla v Hafsfjord. Neka torpedovka, ki je Zepelinu sledila ob obali, je rešila posadko. Popolnoma razdejan zrakoplov je zaneslo v zapadnem delu Hafsfjorda v morje. Šef vesterlenskega polka, polkovnik Johannsen, poroča: Zepelin »L 20« je vrglo morje popoldne na zapadni strani Hafsfjorda na obal. Tam so ga zasidrali in ga straži vojaštvo. Zrakoplov je popolnoma uničen.

Vojna z Rusijo.

NAŠI LETALCI NA RUSKEM BOJIŠČU

Dunaj, 5. maja. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Rusko bojišče.

Naši letalci so obložili predvčerajšnjem železniško križišče Zdobuovo južno od Rovna z bombami. Opazovali smo požare na kolodvorskem poslopju in v delavnicah, na vozovih in na tleh; več poslopj je pričelo goreti.

Včeraj zopet povsod večja delavnost topov, pogosto tudi prasko prednjih straž.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

NEMŠKO POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Berolin, 5. maja. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Pripetilo se ni nič posebno pomembnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

3. maja. Sovražna artiljerija je obstreljevala podoseke pozicij pri Jakobštatu - Dvinsku. Vzhodno od črte Vidi-Tvereč so poskusili Nemci po artiljerijski pripravi iz svojih jarkov preiti v napad, naš ogorji pa jih je zadržal. Dne 2. maja zjutraj so sunile sovražne sile po obstreljevanju naših pozicij v okolici vasi Antony (17 km severozapadno od Postavov) naprej, bile pa so zavrnjene. Ponovljeni nemški napad na isti točki je bil tudi brezuspešen. Pri Baranovicih in ob Oginskem prekopu živahen artiljerijski boj. Južno od Oljke smo nekoliko napredovali. Pri Sapanovu (8 km severno od Kremenice) je sovražnik zažgal mino. Zasedli smo vrtno. Severno od Jarmolincev (28 km južno od Proskurova) se je spustilo neko sovražno letalo tipa albatros vsled pokvarjenega motorja na tla. Letalca, 2 Nemca, smo vjeli.

Ruski strelski jarki ob Prutu.

Iz Črnuovic poročajo: Glasom poročil z rusko-romunske meje fortificirajo Rusi pozicije ob Prutu, ki so jih izdelali že septembra lanskega leta. Dočim so lani izdelali samo nekaj oporišč, izdelujejo sedaj dolge in globoke strelske jarke ter vporabljajo za to delo velike čete. V srednji in južni Besarabiji sekajo vrbe in jih pletejo za utrdbe. Vsled teh utrdbenih del je civilni promet na širokih delih fronte ob levem bregu Pruta prepovedan. Nikdo ne sme tam do brega.

Vilna in Suvalki.

1. t. m. sta Vilna in Suvalki združeni v veliko upravno enoto pod vodstvom člana nemške gosposke zbornice grofa Yorka von Wartenburga.

Car potuje v Besarabijo.

Preko Tulče in Bukarešte poročajo, da bo dospel car v drugi polovici maja v Besarabijo. Takrat se bo otvorila tudi strateško važna železnica Reni - Izmail - Bolgrad.

Vpoklici v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo, da je izšel carjev ukaz, da se morajo 8. t. m. zgledati vsi leta 1897. rojeni moški. Prišli bodo 16. junija na nabor.

Stavka v južnoruskim municijskih tovarnah.

Preko Stockholma poročajo, da je opažati v južnoruskim municijskih tovarnah zelo razširjeno politično delavsko gibanje. V Kijevu stavkata dve tretjini municijskih delavcev. V Charkovu stavkajo delavci v električni in tovarni za lokomotive. Drugod stavka nad 12.000 delavcev. Nad sto delavcev je bilo aretiranih.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. maja. (Kor. urad.)

Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Berolin, 5. maja. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Pripetilo se ni nič posebno pomembnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Srbski generali o zopetni osvojitvi Srbije.

Iz Aten poročajo: S Krfa je prispelo v Solun več srbskih generalov. Eden izmed njih je izjavil uredniku lista »Astrapi«: Priprave, ki so jih izvršili Francozi in Angleži v Makedoniji, so sicer resne, pa vendar ne garantirajo uspeha. V defenzivnem boju bi predstavljala zbrana makedonska armada entente znatno silo, na zopetno osvojitve naših izgubljenih dežel pa tudi s kupno akcijo ne moremo misliti. Angleško-francosko brodovje nas more le malo podpirati. Težke artiljerije nimamo ničesar. Kar nam je pripeljala ladja »Provence«, to so nemški podmorski čolni potopili. Sicer pa je veliki vojni svet sklenil, da se opusti grška akcija, čim pade Verdun. Srbska armada je izgubila v bojih v Srbiji 260.000 moških, na umikanju 130.000 moških. Ostalo nas je le malo; nikdo ne ve, kaj se bo z nami zgodilo.

Kriza na Grškem.

Pred prelomom z entento?

Iz Sofije poročajo, da se pripravljajo na Grškem odločilni dogodki. Pritisk četverozvezne postaja tako neznošen, da je računati s prelomom med Grško in entento. Poskušen atentat na ministra Gunarisa.

Iz Aten poročajo: »Hronos« javlja: Na hodniku notranjega ministarstva so aretirali 25letnega Grka Panajota Pandžarisa. Pri njem so našli dve bombi, s katerima je hotel izvršiti atentat na ministra Gunarisa. Pred poslopjem je čakal avtomobil, katerega šofer je bil tudi aretiran. Pokazalo se je, da je šofer neki avstralski častnik, Chartum po imenu, ki je imel pri sebi 16.000 dolarjev, da jih izroči atentatorju pa izvršenem činu.

Amerika in Anglija.

Berolin, 5. maja. (Kor. urad.) Zastopnik Wolfovega urada v Novem Jorku javlja brezlično: Razni listi ostro kritizirajo angleški odgovor na ameriški ugovor proti motenju nevtralne trgovine potom Anglije. »New York American« pravi: Zablemba ameriških ladij na potu v nevtralna pristanišča z blagom, priznanim pred vojno po mednarodnem pravu za nekonterbando, je akt neprijaznosti in omalovaževanja ameriških pravic, katero bi bila ameriška vlada, ki spoštuje samo sebe, že pred meseci preprečila. Mi ostajamo pri tem, da ima v zmislu mednarodnega prava vsaka ameriška ali druga nevtralna ladja postavno pravico dovažati živila v Nemčijo ali Avstro-Ogrsko za potrebo civilnega prebivalstva. Mi se držimo trdno tega, da je kršenje izrecnih pisanih izjav mednarodnega prava, ako se zapleni pošto nevtralne dežele, jo preiskuje in zavlačuje. Leta 1916. je kršila Anglija pri ravnanju z našo nevtralnostjo vsako posamezno določbo mednarodnega prava, katero je postavila ona za obvezno za Rusijo leta 1904., ko je bila Rusija v vojni z Japonsko in je protipostavno nadlegovala trgovino. Mi smo tako popolnoma Amerikanci, da mislimo, da se moramo postaviti proti vsem napadom na pravico, življenje in premoženje Amerikancev, pa naj se ti napadi vrše od strani Nemčije, Anglije, Mehike ali od katere druge države ali naroda. Ameriško, ki pokaže zobe enemu napadalcu in smeje prenaša brce in razžaljenja drugega napadalca, ni isto, kar mi smatramo za amerišvo.

Razne politične vesti.

Madžari kot narodni voditelji jugoslovanskih narodov na Balkanu. Pod tem naslovom objavljajo zagrebški listi citate iz pozdravnih člankov madžarskih listov, naslovljenih na bolgarsko deputacijo, ki se je te dni mudila v Budapešti. Posebno karakteristično piše »Pesti Naplo«: Danes je bil v Budimpešti izrečen madžarski govor in dostavljamo: politični madžarski govor. Novi madžarski govornik je Kosta Tkalčev, zastopnik nekega bolgarskega mesta v sofijskem sobranju, novi madžarski govornik je torej Bolgar. (Poslanec Tkalčev je namreč pri odhodu zaklical iz kurtoazije koncem svojega govora tudi par madžarskih besed. Op. ur.) Najlepši dar, ki so nam ga mogli Bolgari prinesiti, so nekoliko čistih madžarskih besed, ki jih je izgovoril poslanec Tkalčev. Saj so priznanje plemenskega bratstva, ki veže Madžare in Bolgare, priznanje dragocenega bogastva madžarskega jezika in velikega pomena madžarskega jezika in kulture. Ako bi živel v mirnih časih, potem bi te besede srečno pokazali našim domačinom, v vojni srečno onemelim agitatorjem, da jim s političnim govorom bolgarskega politika dokažemo sposobnost madžarske kulture, dokažemo lažljivost njihove trditve, da se more madžarski jezik razširiti le s pomočjo orožnikov in sodišč. Ta govor bolgarskega politika nam danes ni potreben, toda postane nam lahko potreben jutri. V članku, v katerem smo pozdravili Bolgare, smo razjasnili, kakaj je madžarski narod pozvan biti voditelj balkanskim narodom. Evo, našo trditve nam je sedaj potrdil odlični bolgarski politik. Njegov govor je bil priznanje prednosti naše kulture, ki predestinira Madžare za naravne voditelje jugoslovanskih narodov doma in na Balkanu. To naše vodstvo ne pomeni zatiranja, temveč svobodo, politično, materialno in družabno. Naše vodstvo hočemo izvrševati z demokratično tolerancijo, katero so kakor bakljo nosili pred narodi Lajos Kossuth, Ferenc Deak in Jozsef Eötvös. — Hrvatski listi ugovarjajo tem dedukcijam in menijo, da podobni članki le

škodujejo. »Hrvatska« propagira temu nasproti bolgarsko-hrvatsko bratstvo, zlasti ker obstaja med bolgarsko in hrvatsko kulturo ozko sorodstvo.

Proslava 125letnice poljske ustave. V tork, 2. maja, so se vršile v Varšavi in v vseh večjih mestih okupirane Poljske proslava 125letnice poljske ustave. Vsled notranjih homatij in preprirov med poljsko aristokracijo, vsled podkupljivosti senata in popolne politične brezpravnosti srednjega in nižjega stanu je propadala poljska država po smrti zadnjega dednega kralja Žige II. (1572.) in je postajala vedno bolj predmet spekulativne politike svojih sosedov. Tako je prišlo na inicijativno Rusije do prve delitve poljske države (1772.), vsled katere je izgubila Poljska okrog pet milijonov prebivalcev. Večina poljske aristokracije je sedaj uvidela, da je treba energične reorganizacije države, ako se naj preprečijo nadaljne katastrofe. Tako je 2. maja 1791. sklenil za uvedbo konstitucije zbrani državni zbor u s t a v o, ki je odpravila zloglasni liberum veto in pa konfederacije, uvedla parlamentarni princip majoritete ter proglasila dednost poljske krone v saksonskem knežjem domu. Toda bilo je že prepozno. Odlični poljski aristokrati so se zarotili proti konstituciji, sklenili so v Targovicah posebno konfederacijo (14. maja 1792.) ter poklicali Russe na pomoč. Konfederaciji se je končno pridružil sam kralj Stanišlav Poniatowski. V hrabrih bojih (Koziuszko!) so podlegli konstitucionalisti in poljsko ustavo je pokopala druga delitev poljskega kraljestva (1793.). — Za Poljake je 2. maja 1791. velepomemben dan, zato so ga slavili po osvoboditvi izpod ruskega gospodarstva s posebno manifestantnosjo. Zlasti v Varšavi so bile velike slavnosti.

Nov nemški davek. Davčni odtok državnega zbora je pričel s prvimi tianjem zakonskega načrta o zveznem davku. Državni zakladni tajnik dr. Helfferich je apeliral na državni zbor, da se naj ne ozira na razpoloženje in prizadetih krogih. Finančni položaj države zahteva nujno novih dohodkov. Zvezne vlade polagajo veliko važnost na to, da se zakon uvede. Socialisti so bili proti predlogi iz gospodarskih in socialnih razlogov, konservativci, nemška frakcija in liberalci pa so se v bistvu izrekli za predlogo ter se potegovali za višje obdavčenje cigareet napram smotkam. Govornik centra je naglašal, da zveze pri novih davkih ni mogoče prezeti, da pa je potrebno, da se doseže med strankami najprej sporazum. Če bi se ne čelo dobiti večja večina, bi moral tuč centrum predlogo odkloniti.

Pravice Poljakov. Ruski ministrski predsednik Stirmer-Panin je izdelal zakonski načrt, ki dovoljuje Poljakom vstop v rusko državno službo, toda le v gubernijah, ki ne stoje pod vojaško upravo. Poljske in litvanske družbe smejo poslovati v delnem jeziku. Občevanje z oblastmi in ruskimi strankami pa mora biti ruski.

Pašič v Petrogradu. Petrograd, 5. maja. (Kor. urad.) Zunanji minister Zatonov je priredil Pašiču na čast zajetek, katerega so se udeležili ministrski predsednik Stirmer in predsednika dume ter državnega sveta.

Švedske pritožbe proti Rusiji. Senator Gustav Steffel je v prvi švedski zbornici vložil interpelacijo v vprašanju Alandskih otokov. Izvajal je med drugim: Ruske utrdbe na Alandu so namesčene tako, da služijo ofenzivnim namenom. Njihov položaj ne dopušča nobenega dvoma, da je njihova glavna naloga, omogočenje ruske vojaške nadvlade nad zaprtim Botniškim morjem. Jasn je, da se Švedska nahaja v tem trenutku pred neposredno nevarnostjo, da morda za vedno izgubi strategični eksistenčni minimum. Nemajno mora biti švedska zahteva, da se skupni boj Rusije in Angleške proti Nemčiji ne sme bojevati tako, da bi se Švedska dejansko, četudi ne formalno, izsilila iz svoje nevtralnosti in potlačila za vso bodočnost v brezprimerno slabejši vojaško-politični in zunanji položaj kot sedaj. Z ozirom na ta dejstva je Steffel stavil ministru za zunanje stvari tri vprašanja: 1. Ali priznava pomen Alandskih otokov, ki jih švedski narod in vlada od leta 1809. sem ceni tako visoko, da se bistveno otežkoči samostojnost Švedske, če Rusija izpremeni Aland v oporišče za vojaške operacije? 2. Kaj je mogoče skloniti vlado, da se ne strinja s tem mnenjem, če ne more na prvo vprašanje odgovoriti z brezpogojnim »da«? 3. Kako presoja minister položaj za Švedsko glede Alanda in kaj se mora zgoditi po njegovem

mnenju, da se že sedaj med svetovno vojno zagotovi švedski možnost, da ohrani resnično nevtralnost in popolno prostost vojaškega delovanja? — (Alandsko otočje je skupina več sto skalovitih otokov, otočičev in klič ob jugo-zapadnem vogalu Finske, ob vohodu v Botniški zaliv, največji, daleč proti severu med Finsko, torej Rusijo in Švedsko segajoči razrastek Vzhodnega (Baltičkega) morja. Alandsko otočje za-pira vhod v ta zaliv. Do leta 1809. je bilo to otočje švedska posest; omejenega leta pa je na podlagi mirovne pogodbe, sklenjene v Frederikshavnu, prešlo v ruske roke. Rusija je dobro poznala pomen tega otočja in je tudi takoj začela graditi utrdbe na njem, in to še tem bolj, ker Alandsko otočje ni le ključ za Botniški, temveč tudi za Finski zaliv, oni zaliv, v katerega skrajnem vzhodnem kotu leži ruska prestolnica Petrograd. Za časa krimske vojne so Angleži in Francozi poizkušali priti Rusiji do živega tudi v Baltičkem morju in so se meseca avgusta 1854. leta polastili otokov. Ko so popolnoma razdejali ruske utrdbe, zlasti trdnjavo Bomarsund, so v začetku meseca septembra istega leta otoke zopet zapustili. Med Alandskim otočjem in finsko obaljo je morje naravnost posejano z neštevilnimi otočji in kličmi, med katerimi morje pozimi redno zamrzne, tako da se vrši promet med otočjem in kopnino po ledu. Na zapadni strani, proti Švedski, pa je morje prosto, brez otočičev in kliča, a preliv, ki loči Alandsko otočje od Švedske, Alandshaf, je širok samo 40-45 kilometrov.)

Velezdajniški proces proti švedskim socializmom. V Stokholmu so bili obsojeni zaradi veleizdaje poslanec Hoeglund na tri leta, časniki Oljelund na poldrugo leto in dr. Heden na eno leto. Priredili so kongres, na katerem so silno ostro nastopili proti takozvani aktivistični propagandi, to je proti propagandi za eventualno vojno. Najimnetnejši poznavalci švedskega kazenskega prava so mnenja, da je celo postopanje v tem procesu nezakonito.

Atentat v Ispaniju. Iz Bukarešte poročajo: Glasom brezlične brzjavke iz Rima so v Ispaniju pri belem dnevu na cesti ustrelili z revolverjem ruskega konzula, angleškega konzula težko ranili in angleškega podkonzula pa ustrelili. Podrobnosti ni.

Četrto vojno posojilo.

Podpisovanje na četrto vojno posojilo napreduje tako lepo, da kar veselje. Udeležujejo se podpisovanja vsi sloji, taki, ki jim je vojna prinesla velike dobičke in takim, ki si morajo pritrpati od ust samo da položijo svoj prispevek na domovinski altar.

Uspehi vojnega posojila kažejo, kako silno mnogo, razpoložljivega denarja je v naši državi. To ni nič posebno čudnega. Pomisliti je dvoje: 1. tovarnarji in trgovci so razprodali tudi najstarejše zaloge in dobili masna plačila tudi za malovredno blago; 2. na stotisoče ljudi, ki so bili prej v službah in delavci, so zdaj pri vojnih in skrbi za njih potrebščine država, ki vsako stvar dobro plača; 3. podpore, ki jih dobivajo rodbine vpoklicanih znašajo mnogo milijonov. To je tisti denar, ki zdaj kroži v državi in zato je tolikim ljudem omogočeno, da podpisujejo vojno posojilo.

Podpisovanje bo trajalo do 17. maja. Enajst dni je torej še časa. Naj porabi vsakdo to priliko, da podpiše vojnega posojila, kolikor mu sploh dopuščajo njegove razmere. Čim večji bo uspeh vojnega posojila, toliko lažje in hitreje bo mogla naša slavna armada nadaljevati svoje delo in toliko prej bo izvojevala tisto zadnjo zmago, ki je še potrebna, da se doseže zaželjeni mir in da nastanejo zopet normalne razmere.

Podpisujte torej prihodnji teden, četrto vojno posojilo. Čim več kdo podpiše, toliko bolje bo za celokupnost in za njega samega.



IV. vojno posojilo.

Vesti iz primorskih dežel.

Kako je v podgorški cerkvi. Dopisnik »Novin« z goriškega bojišča piše v svojem dopisu: »Veliki petek na fronti« med drugim: Ko sem se vračal, sem stopil v porušeno cerkev v Podgori. Na vsakem oltarju sveže cvetje! Slučajno otvorim tabernakelj. Notri vidim knjigo. Na njej ime nekega narednika. Tu so njegove dnevne beležke. Da mu jih dež ne pokvari, je postavil knjigo tu. To je edino mesto v vsej cerkvi, kamor ne more priti dež.

S Krka v Istri se poroča. Da sta prinesla marec in april obilo deževja. Starci, žene in otroci pridno delajo, ali krepke moške roke ne morejo nadomestiti. Opažamo, da so se lastovnice letos mnogo zakasnilo s svojim prihodom. Pojavile so se šele koncem aprila, ali jih je še vedno le malo. Morda jih vojni grom na Balkanu zadržava na jugu.

Iz Nabrežine nam poročajo: Zastopniki železničarjev v Nabrežini so šli 19. aprila t. l. k sežanskemu g. c. kr. okrajnemu glavarju ter so mu izročili spomenico nabrežinskih železničarjev, da se jim naj zviša mesečna množina sladkorja na 2 kg. Deputacija je tudi prosila gosp. glavarja, naj bi c. kr. okr. glavarstvo ukrenilo potrebne korake, da bi dobili železniški uslužbenci v Nabrežini po nižji ceni živež kakor do sedaj, intervenirali so tudi radi pekarnic in mesarja. Gospod glavar je omenil, da bo pekarija v kratkem ustanovljena, v zadevi mesarije pa govoril z gospodom županom. Deputacija je dala gosp. glavarju na njegova vprašanja tudi pojasnila glede mariborskega železničarskega konzuma, kaj se dobi in koliko se dobi živeža iz Maribora in koliko časa čakajo uslužbenci, predno kaj dobijo, razložilo se mu je, da se večkrat čaka po celi mesec, nazadnje pošljejo na navadno komaj polovico naročenega blaga. Gospod glavar je deputaciji izjavil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči.

Med vjetniki so izkazani dalje poleg uradnega seznama izgub: Josip Komel, četovodja, črnovoj, pp. 27, iz Gorice je v Castello Brescia v Italiji, Leopold Klanjšček in Just Klavčič, sap. br. 3., iz goriške okolice, sta v Karakali, Ivan Hočvar, polj. l. b. 7., iz goriške okolice, je v Rusiji, Rihard Lestan, istega bataljona, iz Gorice, je v Hvalinsku, Josip Levpušček s Tolminskega je v Soligalici, Andrej Lipušček v Volterri v Italiji, Anton Franko s Tolminskega, p. l. b. 7., je v Hvalinsku v Rusiji, Andrej Gregorič iz goriške okolice je v Cistopolju, Dominik Gregorič v Voronežu, Josip Gulin v Ašabadu, Fran Maligoj s Tolminskega v Skobelevu, Josip Manfreda s Tolminskega v Zarevu v Astrahanu, Viktor Maraz iz goriške okolice v Kursku, Peter Marega iz goriške okolice v Pensji, Josip Marinič v Rusiji, kraj ni navočen, Fran Marinič v Tatarsku, Avgust Markočič v Sengileju, Andrej Mavrič v Nišu v Srbiji, Mihael Mavrič v Skobelevu, vsi iz goriške okolice, Lir. 27.

Dnevne vesti.

Kranjski deželni predsednik grof Attens je bil dne 5. maja v avdijenci pri cesarju.

Odlitovanje. Cesarjevo pohvalno priznanje je bilo izrečeno asistentnemu zdravniku pri 87. pešpolku dr. Francu Petku. — Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda sta dobila četovodja Mihael Mežnar in korporal Martin Kokol; drugi je dobil srebrno hrabrostno svetinjo korporal Franc Uлага, vsi pri 87. pešpolku. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda sta dobila poročnik 87. pešpolka Miroslav Dostal in narednik 4. saperskega bataljona Josip Sirok.

Četrto vojno posojilo. Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani so podpisale četrto vojno posojilo nadalje sledeče stranke: Deželni odbor kranjski razun že objavljenega enega milijona, še 45.900 kron za razne ustanove; Ivan Baloh, Zagorje na Krasu, 1000 K; Josip Hafner, Škofja Loka, 3000 K; Marija Hafner, Škofja Loka, 1000 K; občina Hrenovce 11.000 K; občina Ljubno 1000 kron; občina Draga 10.000 K; občina Begunje 10.000 K; občina Radomlje 1000 K; občina Planina 10.000 K; občina Velike Poljane 2000 K; občina Leše pri Trzinu 1000 K; občina Iška vas 1500 K; Franc Hočvar, Ustje pri Ajdovščini, 100 K; N. N. v Ljubljani 200 K; N. N. v Ljubljani 200 kron; N. N. v Ljubljani 2000 K; Fr. Pavčič, Gatina pri Grosupljem, 1000 kron; Janez Košir, Osredek pri Dobrovi, 2000 K; E. M. v Ljubljani 3500 kron; Jožefa Kováč, Zagorica pri Dobrušni, 1000 K; Terezija Gola,

istotam, 1000 K; Martin Debenč, Črni vrh pri Polhovem gradu, 5000 kron; Janez Mrzlikar, istotam 1600 Franc Dolinar, Bukov vrh pri Polhovem gradu, 2100 K; Anton Sova, Črni vrh pri Polhovem gradu, 2000 K; Janez Božnar, istotam, 1000 kron; Matija Krmelj, Selo pri Polhovem gradu, 600 K. — Skupno je dosedaj pri Kranjski deželni banki v Ljubljani podpisalo 80 strank 2 milijona 604.000 K četrtega vojnega posojila.

IV. avstrijskega vojnega posojila je podpisala Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice 400.000 kron. Prvega vojnega posojila je podpisala 80.000 kron; drugega 50.000 K; tretjega 400.000 kron. Skupno 930.000 kron.

Ljubljanske slovenske ljudske šole na delu za IV. vojno posojilo. Učiteljstvo slovenskih javnih in zasebnih ljudskih šol ljubljanskih je razdelilo vsem učencem in učenkam listke s tem - le besedilom: Podpisujte IV. vojno posojilo! Če in kolikor kdo zmore! Čas za podpisovanje je do 15. maja 1916 opoldne. — Starši! Podpišite s prihranki, ki jih imajo Vaši otroci po hranilnicah, in pa z denarjem, ki ga imate zanje namenjenega, IV. vojno posojilo! Na ta način bo denar naložen najplodonosneje in najvarneje, obenem pa bo tudi služil skupni domovini! — Posodi v blagor domovine zadnji vinar imovine!

Padel je na tirolskem bojišču gosp. Miro Strgulc, in sicer dne 16. aprila 1916, zadet v glavo, star 19 let. Pokopan je v Levico. Časten spomin junaku!

Darilo. Gospod c. kr. notar Alfred Rudesch v Radovljici je mesto venca na krsto umrlega poročnika Gustava Hamanna, daroval Rdečemu križu 20 K.

Za Zavod za slepe je izročilo društvo tiskarjev na Kranjskem v Ljubljani deželni odboru 20 kron mesto venca na krsto umrlega člana Martina Jelovška. Bog plačaj!

Prošnje za poljedelske dopuste morajo oni, ki delajo vojaško službo, osebno predložiti pri raportu. Posredovanje rodbinskih članov pri vojnem, oziroma domobranskem ministru, se ne more upoštevati, tudi ni potrebno, pošiljati takih prošenj na poveljništvo nadomestne formacije, zavode itd.), nasprotno se v tem slučaju reševati le zakasni.

Deželna gospodarsko-pomožna pisarna za vpošklicane vojnike v Ljubljani (sodna palača), daje brezplačno pravno pomoč in zastopstvo v zasebnopravnih zadevah vpošklicancem in njih svojcem.

Glasbena Matica. V sporedu koncertov dne 6. in 7. maja 1916, se morajo izvršiti male spremembe. Ker gospa Polakova in gospod Ravnik ne moreta dobiti dovoljenja za potovanje, se njih točke nadomeste v soboto z nastopom dveh drugih solistov. Nastopita priznana in priljubljena naša umetnika, gosta gospod Zlatko Baloković in gospod Josip Rijavec. Občinstva čaka torej obilo umetniškega užitka.

Madrigal. V koncertih »Glasbene Matice« se bodo izvajali tudi madrigali »Diversos diversos iuvant«. Kaj pa je madrigal? Jezikoslavno izvajajo besedo od italijan. »mandrač«, t. j. čreda; prvotno se je torej imenovala taka pesnitev »mandriale«, t. j. čredarska ali pastirska pesem, ker se pastir tudi imenuje — še dandanes — mandriale ali mandriano. V teku časa so pozabili na prvotno zvezo in beseda se je obrusila ali prilagodila lažji izgovorjavi iz prvotnega mandriale v madrigale. Po svoji obliki sega madrigal pač na »pastourelle« provenalskih trubadurjev, kojih poezija se je ohranila v tradiciji do italijanskih klasičkov 13. in 14. veka. (Casella, Dante, Petrarca, Boccaccio); ti so se je znova lotili. Bistvo madrigala kot pesnitve je podoba ali slika iz prirode, ki da podlago za filozofsko premišljevanje in razmišljanje. Prvi madrigali se drže strogo tega pravila; poznejši pa čestokrat zamolče osnovno prirodno podobo in razvijajo samo filozofsko razmišljanje. Smer je vedno poučna (didaktična) ali satirična. Glasbena so bili prvotni madrigali enoglasne pesmi s spremljevanje kakega glasbila. Šele v 16. veku so začeli skladati madrigale tudi večglasno v slogu a capella. Gallusov »Diversos diversos iuvant« je na višku prostega razvoja in tekmuje v tem pogledu z velikimi svojimi sodobniki, ki so Orlando di Lasso, Luca Marenzio, Filip de Monte; nobenemu ne podleže v duhovitosti zasnove, členovitosti ustroja in pestrosti harmonije. On edini je uglasbil latinske madrigale.

Iz deželnega odbora. Mestni aprovizacijci se dovoli za oddajo cenejih živih revnim rodbinam deželni prispevek v znesku

10.000 kron. — Aprovizacij-skemu odboru za občino Prem in okolico se dovoli za podporo revnim občanom 1000 K. — Vincencijevi družbi se dovoli za vzdrževanje otroških zavetišč 5000 kron. — Odobri se načeloma poravnava podjetja za osuševanje Barja z dosedanjim podjetnikom A. Czeczowicka ter se bodo najnujnejša dela v Ljubljani dovršila čim hitreje v lastni režiji. — Uvedejo se pogajanja z družbo Leykam zaradi odkupa njenih vodnih pravic v Medvodah.

Iz seje magistratnega gremija dne 5. maja 1916. Za nujno popravilo Ceste dveh cesarjev se dovoli kredit 900 kron. — Karli baronici Schwarzwovi se podeli uporabno dovoljenje za novosezidano enonadstropno vilo ob Erjavčevi cesti št. 11; Franu Medici, hišnemu posestniku na Tržaški cesti št. 4, pa za nove drvarnice in novo hišno kanalizacijo. — Gospodarski zvezi« se dovoli za brezplačni odstop tistega sveta, na katerem stoji vogal cvetličnjaka, ki sega v Bleiweisovo cesto, uvoz z Bleiweisove ceste in se ji bo plačalo, mesto da bi morala mestna občina na svoje stroške izvršiti vsa podiralna dela ter napraviti novo ograjo in uvozna vrata, raje pavšalno vsoto 400 K, da bo »Gospodarska zveza« sama vsa ta dela po predpisih stavbnega reda izvršila. — Adolfu Reichu, barvarju in posestniku na Poljanskem nasipu št. 4 in 6, se ne dovoli na njegovem posestvu zgraditi novega poslopja za kotlarno s kaminom, visokim 30 m, dovoli se mu pa, zgraditi ozgornjo, ker je zgrajba iz javnih ozirov dopustna — tozadevne ugovore sosedov se zavrne na civilnopravno pot — in dovoli se mu tudi, preurediti obstoječo šupo ob poslopiju Katoliške tiskarne ter preložiti skupni kanal. — Letošnjo košnjo mestnih potov, stradonov in malih travnikov v katastralnih občinah Karlovško in Trnovsko predmetstje se dne 5. maja oddalo na javni dražbi raznim strankam za skupno vsoto 1090 K 70 vin. Za iztrebljenje občestnih jarkov ob Izanski cesti in na Illovici, ki sta tako zarastla, da voda zastaja po obmejnih zemljiščih, bo mestna občina prispevala z eno tretjino.

Nabava raznih predmetov za c. in kr. vojsko. C. in kr. vojno ministru nabavi meseca maja 1916 med drugimi sledeče predmete: obuvala (škornje, čizme, čevlje, gorske čevlje), monture iz sukna (plašče, bluze, hlače, čepice), brisače (predvsem nezarobljene), ovratne prevze, perilo za častnike (srajce, spodnje hlače, robce, poletne nogavice), hlače iz usnja (za izpolnjenega garnitura za šoferje), čevlje iz lesenimi podplati za vojne vjetnike. — Ponužbe je skupno z vzorci v enem zavrtku poslati najkasneje do 20. maja 1916 13. oddelku c. in kr. vojnega ministru na Dunaju. Razpis z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Patriotično nabiranje volne in kavčuka. Pred kratkim se je od tod vnovič nabiralnici volne in kavčuka na Dunaju odposlalo šest zabojev volnenine in kavčuka. Za podarjeno blago izreka c. in kr. vojno ministru vsem darovalkam in darovalcem svojo zahvalo.

Težave z dovozom jajec. Zadnje štirinajst dni je začel izostajati dovoz jajec v Ljubljano. Mestna aprovizacija ima v krškem okraju večje število zabojev jajec, a jih ne more spraviti na kolodvor, ker je promet čez savski most popolnoma ustavljen. Iz drugih okrajev je dovoz tudi manjši vsled tega, ker so ljudje porabili ob praznikih precej tega blaga doma za se in tudi za valenje, ki je ravno sedaj v najboljšem tiru.

Prodaja jajec pri mestni aprovizaciji. Da se vsaj nekoliko odpmore tudi civilnemu prebivalstvu, ki trpi vsled pomanjkanja kurjih jajec, bo mestna aprovizacija nekaj zabojev jajec prodala in sicer v ponedeljek v cerkvi sv. Jožefa. Oddajala se bodo jajca le proti izkazu krušne znamke. Na vsako krušnico se bo dobilo po dva komada. V znak oddaje se bo na knjižnice pritiskala uradna štampiljica. Če kdo prepozno pride, ko bodo jajca že razprodana, naj se potem nikar ne pritožuje.

Umrl je včeraj v Ljubljani v Židovski ulici št. 3 gosp. Ferdinand Engler v visoki starosti 93. let, tast gosp. P. Cassermann. Pogreb je danes zvečer ob 6. Naše sožalje!

Umrla je v Ljubljani na Khunovi cesti št. 21 gospa Marija Grum, rojena Pandru. Pogreb je jutri ob pol 6. uri.

Ustanova za dva revna bolna mornarja vojne mornarice je razpisana na javni deski mestnega magistrata (baron Wallerstorf - Urbairnova ustanova).

Prememba pobesti. Hišo gospe Ivane pl. Zhuber v Šubicevi ulici št. 3 je kupil g. Jos. Platner disponent tvrdke A. Krisper v Ljubljani.

Mestna zastavljavnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 11. maja redna mesečna dražba v mesecu maju 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno, se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo. — Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinese stranke dopoldne en dan pred vršitvijo se dražbo v urad. — Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti, se od zato interesiranih oseb lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 12. dopoldne v uradnih prostorih.

Železniška nezgoda. Blizu železniške postaje Škofljica je zagrabil vlak na cestnem prehodu voz, na katerem so bili trije dečki: 11letni posestnikov sin Jakob Toni iz Lanišča in dva manjša brata njegova. Otroci, ki se vrglo z voza na železniški napis, konj pa je padel na tla pred strojem, ki se je ustavil. Otroci so ostali k sreči nepoškodovani, istotako konj, lokomotiva je nekoliko pokvarjena.

Nezgode. V Hrašah je padel 11letni deček Franc Štrin z neke bukve, ker se mu je zlomila pod nogo veja, tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Doma v Bistri je pa Francetu Riharju, petletnemu sinu dnuarice, spodrsnilo, da je padel in si zlomil levo nogo. Štrin Janez, delavec, je vozil v Česnjico. Pri tem so se mu splašili konji, padel je raz voz, truga pa mu je padla najtr mu povzročila težke poškodbe. Vol se je splašal na potu v Sred. Dobrovo delavcu Janezu Debeljaku, pri tem je padel pod voz, naložen z drvmi in in še nevarno poškodoval.

Umrl je danes jutraj v Novem mestu predstojnik okrajnega sodišča delnosodni svetnik dr. Kr. A. u. t. odlični sodnik in zvest narodnjak, ki je zapustil najboljši spomin pvsod, koder je služboval. Pogreb bo v ponedeljek popoldne ob 5. uri.

Iz Celja. Poročali smo v »Slovenskem Narodu«, da je na velikonočno nedeljo ponoči nenadoma zginil faktor Zvezne tiskarne v Celju in gostilničar na Bregu pri Celju g. Egidij Vihar in da se domneva, da je padel v Savinjo in utonil. To domnevanje se je žal vresničilo. V Sredi so našli njegovo truplo v Savinji blizu Iremarja. Kako se je nesreča zgodila, ni pojasnjeno. Za ponesrečenec ne žaluje samo žena, temveč velik krog prijateljev in znancev. Bil je okroglo 20 let v Zvezni tiskarni, izučil se je tam, pozneje je pa bil vedno metteur »Domovine«, »Narodnega Lista« in vseh drugih časopisov, ki so se v tej tiskarni tiskali. Bil je zmožen in pridni delavec. Od vstopa v tiskarno pa do zadnjega je pa bil pokojnik tudi član raznih narodnih društev in zvest podpornik vsakega narodnega podjetja. Škoda, da je umrl na tako tragičen način v najboljših moških letih. Pogreb se vrši v soboto, 6. maja, popoldne na okoliškem pokopališču.

V vojaško službovanje zopet vpošklicana družabnika tvrdke Ciuha & Jesih, »Pod Trančo« vzljudno javlja p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

IZJAVA. Na mnoga vprašanja kupovalcev »Slovenskega Naroda« iz raznih krajev, če smejo trafikantje prodajati posamezne izvode »Slovenskega Naroda« po 12 vinarjev, izjavljamo, da nobeden trafikant, ne v Ljubljani in ne drugod ne sme lista prodajati dražje nego po 10 vinarjev. Dotične, ki prodajajo list dražje nego 10 vinarjev, naj se nam naznani. — Uprava »Slovenskega Naroda«.

Razne stvari.

Celibat švicarskih zrakoplovcev. Čudna odredba je veljala do zadnjega v sicer tako napredni Švici: zrakoplovci niso smeli biti oženjeni. Zdej je zvezni svet razveljavil to naredbo in dovolil, da se smejo tudi zrakoplovci ženiti. Eden najbolj znanih švicarskih zrakoplovcev, Reynold, se je te dni že poslužil te pravice in se je oženil.

Odlitovanje pes. Prezident francoske republike, Poincaré, je bil pred kratkim na fronti. Pri tej priliki mu je bil predstavljen tudi pes Pyrame, ki opravlja službo straže in je izvršil že čudovita dela, kažoč nje-govo spretnost in junaštvo. Prezident je odredil, naj dobi Pyrame vo-

seben red v obliki zvezde. To bo ta pes ponosen!

Arjetovani žepni tatici. Policija v Oseku je zasačila v nedeljo na sem, nju dve žepni tatici, ki sta dvema služkinjama ukradli iz žepov denarnici. Sicer je bilo v obeh denarnicah le malo denarja, a zanimivo je to, da sta tatici — dve trgovki iz Zombora na Ogrskem, Roza Horvat in Katarina Kolompar. Dve premožni trgovki pa kradeta vinarje ubožnih služkinj.

Židje na vzhodu. V Berlinu je bilo te dni javno predavanje o Židih na vzhodu, to je o Židih, živčih na Poljskem in na Ruskem. Predavatelj je povedal, da živi na vzhodu kakih deset milijonov Židov, ki se v zveč več stoletnemu prebivanju med Poljaki in med Rusi niso z njimi asimilirali, nego ohranili svoje posebnosti in tudi svoj jezik. Ta jezik imenujejo »jid-disek«, ker je mešanica stare in srednje nemščine ter hebrejščine. Predniki vseh teh Židov so živeli na Nemškem, pa so bili od tamkaj pregnani in so našli zavetišče na Poljskem in na Ruskem. Ponesli pa so s soboj svoj jezik in svoje običaje in jih ohranili do naših dni. Ostali so na Poljskem in na Ruskem vedno tuji.

Oderuštvo celo z lesenimi podplati. Velik del prebivalstva mora biti pripravljen na to, da bo nosil jesejni čevlje z — lesenimi podplati. Na Nemškem ima že zdaj vsak deseti človek lesene podplate, pri nas pa se to šele pripravlja. Izdelovalci lesenih podplatov so že začeli razpošiljati prodajalcem čevljev vzorce in cenike. A kake so te cene. Za čevlje z lesenimi podplati zahtevajo nekateri fabrikantje kar — 16 kron, dasi je materialna vrednost takega para čevljev — ena k r o n a. Podplat lesen, vrhno usne pa izdelano iz odpadkov, ki ostajajo pri izdelovanju vojaških čevljev. V mirnih časih se taki odpadki sploh niso porabljali in so šli v smeti, zdaj pa naj iz takega materiala napravljeno »usnje«, nabito na lesen podplat velja — 16 kron, torej toliko, kolikor je v mirnih časih veljalo par dobrih, solidnih čevljev iz dobrega blaga? Da bi jih strela, te oderuhe!

Spomin na bitko pri Gorlicah. Vojni poročevalec dunajske »Zeit« pošilja svojemu listu iz vojni. Časnikarskega stana zanimive spomine na slavne dni velike bitke pri Gorlicah. »Vrnil sem se ravnokar iz Nizozemske na Dunaj ter se odpravil v vojni časnikarski stan. »Dobro podučeni« dunajski krogi so šepetali: Ne peljite se, nič ne bode videli. Nobena ga poročevalca ne pustijo na fronto, ker se nam slabo godi. Peljal sem se vendar in sem se javil v glavnem stanu. Bilo je isti dan in skoraj isto uro, ko so zatuli pred Gorlicami prvi možnarski strel. Predstavil sem se komandantu generalu Hoenu ter sem vprašal, kaj je novega na fronti. Rekel je: »Prav nič« ter se je smehljaj. Videlo se mu je, da prikriva nekaj radostnega. Videlo se je na uličnem kamenju malega mesteca, da se nekaj godi. Kavarna je bila sicer kavarna kakor sicer, toda tega in onega danes ni bilo tam, ta in oni je izgledal razburjeno. Skrivnost, čudovito obvarovana skrivnost je dosegla svoj namen, ni bila več tajna, silila je povsodi nadan. Niti za eno uro prehitro. Dva tedna je bila vojna pošta ustavljena, korespondenca cele armade zadržana, Nemške, na Dunajec poslane čete, so se vozile po naravnost neverjetnih ovinkih: ruski vojniki so morali biti prepričani, da gre do na skrajni sever k Hindenburgu. Vse vasi v bližini predorne točke so bile neusmiljeno evakuirane, nameravano in nenameravano izdajstvo je bilo izključeno. Ruski izvidni letalci so mogli letati daleč v zapadno Galicijo, čudili so se, da ji ni nikdo obstreljeval, ko pa so se vračali, so jih naši obrambni topovi strmoglavili na tla. Navidezni ofenzivi ob Nidi in na bukovinskem krilu ste sovražnika preslepili; vedel je sicer, da se pripravljava sunek, toda ne kje. Ponoči in v gosti megli so spravljali vojaki natisočev topov v pozicije, napraviti so morali v to svrhu posebne ceste. Ogromna organizacija je bila tu na delu, toda to ni nič izrednega. Da je ostala tajna, je bil njen največji triumf. Dne 1. maja zvečer so vedeli najmodrejši ljudje, ki slišijo travo rasti, da se je pričela v srednji Galiciji velika bitka, dne 2. maja jutraj je švignilo ime Gorlice kakor iskra v razgrete glave. Vojni poročevalci smo obkolili generala Hoena: »Ali smemo brzojaviti?« Nasmejale se nam je: »Na fronti nič novega.« Toda da je bilo na fronti nekaj novega in kaj, to se je enemu izmed nas posebno dobro poznalo. Bil je to historična osebnost — zadnji italijanski vojni poročevalec v c. in kr. vojnem časnikarskem stanu, O. signor colega, je bil dobro informiran! Čim več je prihajalo vesti, tem temnejši je bil nje-

gov obraz. Tovariško sem mu vsa-ko poročilo še vroče prevedel na ita-lijansko. Dokler ni popolnoma poza-bil se hliniti in godrnjajoč ter razočar-nega obraza zapustil generalovo predsobo. Smejali smo se. Vzeli smo moža, predno je odjadril v svojo domovino, še seboj na bojišče ob Dunaju. Pokazali smo mu višino 19 in grobove cesarskih lovcev. Z lokami je mogel otipati ruski poraz. Cesta v Tarnow je bila pokrita z rakopičenimi puškami, z opuščeno municijo. V mestu so korakale in ko-rakale neskončne vrste vojnih vjet-nikov. Prav veseli nismo mogli biti — preveč je bilo grobov. Toda lažje je postalo avstrijskemu človeku pri sercu 2. maja 1915. in v heroičnih dne-h sledečih tednov. Ti tedni so bi-li strašni, krvavi, toda bili niso iz-med onih, ko temnosivega neba ne razsvetljuje nobeden žarek bližajoče se svetlobe.

Nevrastenikom, katerih slabost ima svoj vzrok v motenju organov spodnjega telesa, poživi naravna Franc-Jožefova grenčica sigurno in polno tako važno delovanje želodca in črevesa, kar prinese dobrodejen občutek olajšanja. Profesor baron pl. Krafft-Ebing na Dunaju, sloviti strokovnjak na polju psihopatologije, je doznal, da bolniki dobro prenesejo Franc-Jožefovo grenčico. Zaželjeni učinek se pojavi navadno že po par dneh. (7)

Gospodarstvo.

— C. kr. priv. Spl. prom. banka, podružnica Ljubljana, preje I. C. Mayer. Stanje denarnih vlog 30. aprila 1916.: 117.139.161 kron.

Darila.

Darila, Darovi za goriške begunce. Ivan Kunšič, dekan, Cerklje, zbirka, 433 K. Štefan Rihar, župnik v Dobu, zbirka, 119 K 28 v. Župni urad Klanec, Istra, zbirka, 82 K. Župni urad Vič pri Ljubljani, 82 K. Kn. škof. župnijski urad v Smarjeti pri Velikovcu, 61 K. Jožef Pavletič, kanonik, Sv. Križ-Cesta, 61 K. Župni urad Smarje pri Kopru, zbirka, 60 K. F. Schweiger, Leskovec, zbirka, 60 K. Irma Stupica, so-proga trgovca z železnino v Ljublja-ni, 50 K. St. Peter pri Gorici, župni urad, 40 K. Slov. kat. izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu, 38 K 50 v. Zagorje na Krasu, vikarijatski urad, 37 K. Trgovsko oseboje tvrdke A. Zankl, Ljubljana, 30 K. Neimenovan, Polhov gradec, 20 K. Fran Kolenc, Mirna, Dolenjsko, 17 K. Cerkev sv. Katarine v Otaležu, Goriško, 11 K. Viktor Bežek, c. kr. ravnatelj moškega učiteljskega v Gorici, sedaj v Ljubljani, 10 K. Kn. škof. župni urad De-vice Marije na Vurbergu, Štajersko, 8 K. Anton Zajc, Bistrica - Mokro-nog, 7 K. Ponkracij Gregorc, župnik, Sv. Venček pri Slov. Bistrici, 5 K. M. Ulčnik, Dolič, 5 K. Albin Špacan, vojna pošta 157, 2 K. Sestri Miklič, učiteljici, Gomilsko, dar: obleke, blazine in oedeje. — Posredo-valnica za goriške begunce v Ljubljani se vsem darovateljem najtople-je zahvaljuje.

Upravništvu naših listov so poslali: za „Ciril - Metodovo družbo“ Dragotin Gobec - Pergine na Tirolskem 1 K, za mesec maj in notar dr. Vilko Maurer v Logatcu 10 K, iz kazenske poravnave K. — G. Skupaj 11 K. za „Rdeči križ“ Marija in Vika Tomšič iz Ilirske Bistrice 10 K, vsled neudeležbe zabavnega večera v hotelu „Ilirija“. za „zavod za v vojni oslepele vojake“ g. Jos. Schrey, posestnik in bivši restavrater na kolodvoru v Ljubljani 20 K, v spomin na prijatelja gos-tilničarja g. Češnovarja. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. maja. Marija Marchhart, žena strojevodje, 46 let, Marije Te-rezije cesta 1. — Vera Majce, hči paznika v prisilni delavnici, 5 mese-cev, Zaloška cesta 15. — Jera Mat-jan, zasebnica, 71 let, Sv. Florijana ulica 29. — Marija Silvester, zaseb-nica, 90 let, Poljanska cesta 6. — Janez Nussdorfer, hiralec, 79 let, Ra-deckega cesta 9. — Frigyes Mutter, pešec v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. Dne 5. maja: Fran Doberlet, ce-sarski svetnik in posestnik, 84 let, Frančiškanska ulica 8. — Ferdinand Engler, čevljar, 92 let, Židovska uli-ca št. 3.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Koptar.

Lastnina in tisk »Narodna tiskarna«.

Kupujte znake in cvetke tedna Rdečega križa!

Zdravililše
Gleichenberg
Štajersko.
Sezija: 15. maja do 30. sep.
Prospekte daje zdravili-šna komisija.



Najboljše za
negovanje zob

†
Potrli globoke žalosti, nazna-njamo vsem sorodnikom, prijat-eljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani sin oziroma brat, gospod
Miro Strgulec
padel na tirolskem bojišču dne 16. aprila 1916, zadet v glavo, v cvetni mladosti 19 let. Po-kopan je na pokopališču v Levico.
Ljubljana, 6. maja 1916.
1476 **Žalnoči ostali.**

†
Brez posebnega obvestila.
Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljani oče, stari oče in tast, gospod
Ferdinand Engler
včeraj dopoldne ob polu 9. uri po kratki bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 93. let mirno preminil.
Pogreb dragega rajnega se vrši danes zvečer ob 6. uri iz hiše žalosti Židovska ulica št. 3 na pokopališče k Sv. Križu.
Bodi mu blag spomin.
V LJUBLJANI, dne 6. maja 1916.
Franciška Cassermann roj. Engler, hči. P. Cassermann, zet, Josipina Cassermann, vnukinja.
1494

†
Minka Vihar javlja stem vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je njen ljubljani mož, gospod
Egid Vihar
črkostavec, posestnik in gostilničar
dne 23. aprila t. l. nenadoma preminul.
Pogreb dragega pokojnika se vrši v petek, 5. t. m. popoldne na okoliško celjako pokopališče.
Posmrtna maše se bodo služile v več cerkvah.
Drog pri Golju, dne 4. maja
1493

Klavir ali pianino

le dober instrument, se vzame v najem. 1432

Event. ponudbe na Kowalitz, Dunajska cesta 71.

Kontoristinja

s prakso želi posla za nekaj dnevni ur. 1490

Cenj. ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod »O. V./1490«.

Odda se

SOBA

z dvema posteljema. 1489
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetj
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Fosiovio.

Ker se nisem mogel pred od-hodom v vojaško službovanje od vseh svojih cenjenih naročnikov, prijat-eljev in znancev osebno posloviti, tedaj tem potom kličem vsem: Na srečno svidenje, s prošnjo, da ohra-nijo meni in mojemu obrtu svojo nadaljno naklonjenost.

Z vsem spoštovanjem

Engelbert Franchetti,
brivec,

Dunajska cesta št. 20.

†
Slovenska deželna zveza prostovoljnih gasilnih društev na Kranjskem naznanja tužno vest, da je njen ustanovitelj, večletni načelnik in častni član, gospod
cesarski svetnik

Fran Doberlet

častni meščan ljubljanski, imetnik zlatih zastužnih križcev obeh vrst, častni član več gasilnih društev i. t. d.

danes ponoči izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 7. maja 1916 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Frančiškanska ulica št. 10, k Sv. Križu. Gasilci, ki se udeležijo pogreba, se zbirajo ob 3. uri pred „Mestnim domom“.

Bodi rajnemu očetu kranjskega gasilstva blag spomin!

GDBOR.

†
Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo pretužno vest, da je naša ljubljena soproga, dobra in skrbna mati, stara mati, tašča in teta, gospa

Marija Grum roj. Pandru

včeraj, ob polu 6. uri zvečer, previdena s tolažili sv. vere po kratkem, mučnem trpljenju, v 54. letu svoje starosti, zapustila dolino solz in se preselila v boljše življenje.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 7. maja, ob polu 6. uri popoldne iz hiše žalosti Kuhnova ulica št. 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Petra.

Bodi ji zemljica lahka!

LJUBLJANA, dne 6. maja 1916.

Matej, soprog. — Rado, Stanko, sinova, — Ivanka Renčelj, Mici Schlick, Toni Edler, Tina, Zinka, hčere. — Renčelj Matej, Schlick Franc, Edler Josip, zetje.

Brez posebnega obvestila.

„KINO CENTRAL“ v deželnem gledališču.

Sobota 6. maja ob pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer.
Nedelja 7. maja ob pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer.
Ponedeljek 8. maja ob pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer.

Najdba v novi zgradbi.

Velesanimiva detektivska drama v treh dejanjih.

V glavni vlogi Erich Kaiser Titz.

Olepševalno društvo

Izvrstna veselolgra v 3 dej. — Hani Welisse v glavni vlogi.

Ni za otroke.

V soboto 6. maja ob 4. uri popoldne, v nedeljo 7. maja ob pol 11. uri dopoldne in 3. uri popoldne, v ponedeljek 8. maja ob 4. uri popoldne:

predstave za naše malčke.

Najnovejša vojna poročila. — Andrej Hofer, drama iz slavne tirolske zgodovine. — Klovn. Koloriran trik. — Čudeži mikroskopa in več drugih krasnih slik.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Tovarna Čevljev Tržič, Gorenjsko
PETER KOZINA & CO
Breg. **LJUBLJANA** nasproti
Sv. Jakoba Mostu.

PRODAJA NA
DEBELO IN DROBNO

**ZAHTEVAJTE
CENIKE!**

Prekupcem
priporoča se
izbira in nakup
na zalogi

gafa

Moderne oblike!
Solidni izdelki!



Krapina

-Toplice
(Hrvaško)

Pojasnila in prospekti
gratis po ravnateljstvu.

ozdravijo: **Glht,**
Revmatizem,
Ishias. 1293

Kupujem in prodajam ali v ko-
mision vzajem samo

starinske stvari

in tudi 1145

staro zobovje.

Albert Berganc, brivec in starinar,
Franciškaška ulica št. 10, Ljubljana.

Solidno blago!



Najnižje cene!

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rokavic, modne blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.
Izdelovanje preobčitenih gumtov.

ORCEVA KOLE
SO PA
LE

RAJBOLSA
A'GOREC
SPECIALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LJUBLJANA
MARJETEREZJE CESTA 14
= NOVI SVET = nasproti KOLZEJA =

Joan Gričar

Šelenburgova ulica št. 8.

Zaloga izgotovljenih oblek

za

783

gospode in dečke.

PATENTE

vseh dežela izposluje Inženir

689

M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. & E. Skabernè

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila,
Ljubljana, Mestni trg 10.



Velika

izbira

nogavic!

Priznано najboljšo

faff brzošivalne stroje

v navadnih in najfinjših opremah
z 10 letno pismono garancijo
kakor tudi najbolj priljubljena

Puch vozna kolesa

priporoča trdka

IGN. VOK,

Specijalna trgovina šivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.
Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zaprise-
ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

858 (Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega
glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Najemnina najnižja. Zamena naj-
ugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in cen.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le-
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-
fikatov in navideznega „pofelna“ pri kričalih, ki se
drznej govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jedenega pomembnega fabrikata v zalogi.



Priznано najnižje cene!

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Zidovska ulica št. 8

odprto skladišče nasproti št. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov
in slammikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovr stnihtovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznано najnižje cene!

Na potu v domovino.

(Iz pisma avstrijskega vojnega vjetnika svojim staršem v Ljubljani.)

Po štirimesečnem pričakovanju in upanju je naposled vendar napočil dan rešitve, pomenljivi 4. april, ko se je odpeljal opoldne prvi letošnji transport z avstro-ogrskimi in nemškimi izmenjanci iz Moskve.

Bil sem pa že tudi s svojo potrpežljivostjo popolnoma pri kraju, kajti v moskovskem hospitalu št. 10, kjer sem prebil zadnje štiri mesece, so bile jako žalostne razmere, tako da se vedno čudim, kako je bilo mogoče, da sem ostal zdrav. V sobi, v kateri je bilo prostora za največ 10 ljudi, nas je ležalo 22, vmes tudi tuberkulozni in umobolni. Pojavil se je parkrat še celo pegasti legar. Umljivo je tedaj, da je imela smrt v tej bolnišnici obilo žetve.

6. aprila zvečer sem dospel s 14 častniškimi tovariši v Petrograd, kjer so nas silno natančno preiskali in nas oropali razven denarja vsega, kar je bilo iz papirja in kovine; pobrali nam vse knjige, pisma, vilice, žlice itd. in le po posebni milosti so mi dali nazaj škatlico peres.

Osem častnikov se nas je potem odpeljalo 10. aprila zvečer iz Petrograda proti severu ter smo prišli 12. aprila opoldne v rusko obmejno postajo Torneo, kjer so nas sestre finskega Rdečega križa jako prijazno sprejele. Tu so nas zopet dvakrat vse preiskali in nam pogledali celo v usta, nosnice in ušesa, ter nam odtrgali pete na čevljih, če morda ne tiči tam kako pisemce, zagroživši nam, da nas postavijo pred vojno sodišče kot ogleduhe, ako dobe pri nas kaj pisemnega.

Po tej preiskavi so nas odpravili v saneh čez zamrznjeno reko Torneo v švedsko mesto Haparando, prav do meje so pa bili ob česti postavljeni kozaki, da bi kak Finec ne spregovoril z nami.

Ko mi je sredi reke izginil zadnji kozak izpred oči, sem bil — prost in zopet človek.

Sprejem na Švedskem je bil povsod prisrčen. Na vseh kolodvorih so nas pričakovali švedski častniki, godba in nebrojna množica nas pozdravljajočega ljudstva, v Halsbergu sta nas pa posebej še pozdravila neki Šved v imenu švedske kraljice in naš vojaški ataše. Dospelvi 17. aprila v Trelleborg, najjužnejšo postajo Švedije, mo se takoj vkrcali na ladjo »Eolus«, ki je brez odloga odplula proti Nemčiji, tako da smo bili že isti dan popoldne v mestu Sassnetz na nemškem otoku Rügen. Ondi sta nas pozdravili nemška cesarica in avstrijska nadvojvodinja Marija Henrijeta, pri kateri priliki je izročila prva vsakemu častniku cesarjevo podobo s podpisom in nas obdarila s cigaretami in čokolado.

Kmalu potem smo odrinili s trajektom v Stralsund in od tod dalje po nemškem ozemlju proti avstrijski meji. Vozeč se po Nemčiji so nam istotako prirejali na kolodvorih slovesne sprejeme; pričakovali so nas častniki, različna društva, godba itd. Tako po Švedskem, kakor po nemški državi so nam donášali mnogovrstnih jestvin in smodk, katerih poslednjih sem pa že tudi od nemškega komiteja v Moskvi dobil precejšnjo zalogo.

Tako smo tedaj med vednim slavljenjem dospeli 19. aprila v Litomeřice na Češkem in tam stopili na tla naše ljube, tako dolgo pogrešane domovine. Tudi v tem mestu, kjer ostanemo nekaj dni v kontumacu, smo bili deležni jako lepega sprejema.

Dolga je bila sicer vožnja, a vendar nič utrudljiva, ker smo imeli ves čas prav udobne spalne in jedilne železnične vozove na razpolago.

O svojem vjetniškem življenju bi vam imel marsikaj povedati, a ker bi bilo preobširno, se omejujem le na najvažnejše točke.

S težko rano in mnogimi manjšimi poškodbami na desni roki in močno kontuzijo na prsih sem, brebudivši se v noči 30. avgusta 1914 iz nezavesti, lezel z bojnega prostora pri Przemyslanyh proti sosednjemu gozdu, kjer sem čul šumeti orožje. K sreči sem zadel tam na kompanijo Tirolcev in eden voj svojega polka, ki so me dobro obvezali, mi dali piti vina in vode, me zavili v odejo, in ker so bili že pripravljivi za odhod, pustili enega moža pri meni za stražo ter mi obljubili, da pošljejo sanitetno patroljo pome.

Ker pa le predolgo ni bilo nikogar, sem se napotil drugi dan zjutraj navsezgodaj v spremstvu omenjenega vojaka v smeri proti Lvovu, kamor sem po trudapolnem, na različne načine izvedenem romanju dospel šele proti 9. uri zvečer. V Lvovu sem se zglašil najprej v garnizijski bolnišnici, potem sem se pa podal na tamošnjo kliniko, kjer so me

kot edinega vojaka prav ljubeznjivo sprejeli. Malo dni kasneje so me pa v bolnišnici ležečega že zajeli Moskvali, marširali so z godbo ravno pod mojim oknom.

Moje zdravstveno stanje je bilo več dni radi že daleč segajočega zastrupljenja krvi izredno opasno. Iz razgovora dveh zdravnikov v poljščini sem namreč toliko posnel, da nimata upanja, me ohraniti pri življenju, kar mi je eden od nju na moje vprašanje čez nekaj časa tudi potrdil.

Psihične depresije nisem imel po amputaciji nikake, tolažil sem se celo nekega ruskega častnika, ki je svojo izgubljeno roko objokoval po hodnikih. Pač pa me je morila delj časa mrzlica, a tudi iz te sem se srečno izkopal.

Tudi kričal nisem navzlic hudim bolečinam, niti v Lvovu, niti pri osmih nadaljnjih operacijah v Moskvi, od katerih mi je zdravnik napravil, le prve tri v narkozi, a ker mi je potem vedno za dva dni pošla vsa slast do jedi, se pozneje nisem pustil več narkotizirati, marveč sem raje potrpežljivo. Samo enkrat me je minila potrpežljivost, da sem pokazal nevoljo nad bolnišnico sestro, ker me je pretrdo in napačno prijala za ranjeno roko. Dne 15. novembra 1914 so odredili, da moram zapustiti Lvov. Izgovarjal sem se, da nimam obleke, kajti razven par čevljev, od kroglje prestreljene bluze, ure in denarja so mi Rusi vse pokradli. Vtaknili so me tedaj v avstrijsko dragonsko uniformo od moštva.

Ko sem nekoč v tej obleki moral marširati iz 7. vojnega hospitala po moskovskih ulicah k rentgeniziranjju, strogo obstražen od petih vojakov z nasajenimi bajoneti, se je zbirala ob strani moskovska otročad ter kažoč name kričala: »Avstrijec! Avstrijec!«

V prej omenjenem hospitalu je bila hrana jako slaba, n. pr. juha = H₂O + toplota, zdravniška pomoč pa jako dobra.

Dospelvi koncem avgusta 1915 v Samaro, sem našel v bolnišnici št. 94 ravno nasprotno razmere, hrano dobro, zdravniško pomoč malo vredno. Vrhutega so razsajale vsakovrstne bolezni, kakor malarija, navadni in pegasti legar, disenterija, koze itd. Ko bi me ne bili čez nekaj tednov prestavili v lazaret št. 96 istotam, kjer so delovali večinoma avstrijski zdravniki, ne vem kaj bi se bilo zgodilo z menoj. Enemu izmed poslednjih sem posebno hvalo dolžan, da mi ni bilo treba odriniti v Sibirijo, ampak da so me določili za izmenjavo in me odpravili iz tega mena v začetku decembra 1915 nazaj v Moskvo ter da sem sedaj — rešen.

Na Ruskem sem principielpo pil samo kuhano gorko vodo. Pokradli so mi po odhodu iz Lvova razmerno malo, ker sem bil jako previden in sem vselej, kadar je bil kak sanitar preveč prijazen z menoj, vselej vse takoj revidiral. Nazadnje so bili pa po lazaretih nastavljeni sami Tatarji, ki so bili mimo Rusov dosti poštenjši.

Izpostavljeni smo bili včasih jako čudnim šikanam; sploh pa se na Ruskem mnogokaj vse drugače zgodí, kakor si misli zapadni Evropejec, tako da te navadna človeška logika pusti vedno na cedilu.

Proti koncu mojega bivanja v Moskvi so smele nas obiskovati samo amerikanske dame Rdečega križa in na splošno jezo hospitala tudi neki ruski državni svetnik po rodu Avstrijec. Če smo zahtevali najprijemljivejšo človeško pravico, se nam je vedno reklo: »Naši častniki pri vas tudi nimajo boljše.«

Vzel sem pri odhodu iz Samare 14 skrivnih pisem seboj, a ker sem zažostil zgodaj zvedel, kake sitnosti počenjajo na ruski meji, sem jih uničil, vsebino vsakega posameznega pa naučil se na pamet.

In sedaj sedim tu v Litomeřicah ter pišem ves dan pisma na vse dotične različne strani.

Pristopajte kot člani k „Rdečemu križu“!

Zahtevajte prospekt.

Sv. Petra cesta 26.

Dober
KLAVIR
(Bösendorfer), pisalna miza, salonska garnitura, električne svetilke, se prodajo. 1475
Dunajska cesta št. 15, II. nadstropje.

Dve meblovani sobi

s kuhinjo in pritlikinami se oddaja mirni stranki. — Istotam se prodaja tudi otroški voziček.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 1484

Stanovanje

3—4 sob, v pritličju ali I. nadstr., za avgust, zelo stalna mirna stranka, 3 odrasle osebe. — Ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod „stanovanje/1495“.

Lepo letno stanovanje

popolnoma opremljeno, obstoječe iz 2—3 sob, kuhinje, verande, vrta, kopele na prostem i. dr. se odda takoj v Kamniku. Event. tudi čez zimo.

Več v trgovini A. Sinkovic — Soos nasl., Mostni trg. 1479

Zaupanja vredna oseba, stanujoča na Dunaju izvršuje vsakovrstne privatne in trgovske komisije

Naslov pri uprav. »Slov. Naroda«.

Skoraj nove mečke 1452
KOLO
z zelo dobrimi gumiji, se prodaja. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

! Posestvo !

3/4 ure od Ljubljane peš, 12 oralov travnikov in polja, 3 orale gozda, gospodarsko poslopje (5 sob in kuhinja), hlev za 14 krav in 3 konje, 3 šupe se prodajo skupno ali v delih. Vprašanja pod „A-B“/1316 na upravništvo »Slov. Naroda«. 1316

Posebno visoke cene imajo sedaj mešane

cunje

1483
odpadki suknja

katere kupuje v vsaki množini

V. Panholzer,
Pražakova ulica 4, Ljubljana.

Restavracija

v Narodnem domu,
odda v najem

Posojilnica v Marlboru,
s 1. avgustom 1916.

Pojasnila daje Posojilnica v Marlboru (Narodni dom). 1456

Zelo dober
sadni mošt
oddaja: 1444
Franc Mathels,
Eggenberg pri Gradou.

Vrvice iz originalnega švedskega papirja nedosegljivo trdne izdeluje in dobavlja tvrdka: „**Silvia**“
mehanična tovarna za izdelovanje silvalina in vrvarskega blaga, družba z. o. z., **Nové Boudky na Češkem.**
Glavno zastopstvo in skladišče **Julius Zeisel, Praga, Vaclavske náměstí 15.**

G. Flux

Gospodarska ulica 4, 1465
I. nadstropje, levo

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priloga in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, slasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosil za odgovor znamka.



Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisji se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priloga se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Samostojen dravni uradnik tibe za avgust ali prej lepo, stalno stanovanje
s 2 sobama in pripadki. Ponudbe pod „A. R. 1888/1437“ na upr. »Sl. Nar.«

100 hl pristnega dolenskega VINA

belega in rudečega, kot tudi več hl pristne slivovke

ima na prodaj **JANKO KARLOVŠEK,** Šmarjeta na Dolenskem.

Vzorci se ne razpošiljajo. Cene zvejo kot vzorci na licu ali v **Rudolfovem, Ljubljanska cesta 236.** 1439

Kolarski pomočnik in vajenec

ki se je že tega obrta učil, se takoj sprejmeta v trajno delo pri tvrdki in izdelovalnici raznih voz

M. Ložar, 1463
Dragomelj pri Domžalah.

Starejšo, dobro izvežbano, popolnoma samostojno 1418

prodajalko

trgovine mešanega blaga, ki bi bila tudi zmožna podružno trgovino voditi, sprejme tvrdka

Norbert Zanier & sin v št. Petru v Savinski dolini.

Kadale se sprejme tudi

učenec

s primerno šolsko izobrazbo.

Skladiščnik

(prva moč) vojaščinu popolnoma prost, mlad, trgovsko naobražen išče primernege mesta.

Pismene ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod „prost vojaščinu/1477“.

št. 6794. 1474

Razglas.

V smislu razpisa c. kr. deželne vlade z dne 28. aprila 1916, št. 14.713, se bo dne 10. in 11. maja 1916 vršil popis goveje živine, prašičev, ovac in koz za mesto Ljubljano, in sicer oba dneva od 8. dopoldne do 2. popoldne.

Komisija za pravo mesto bo poslovala v mestni posvetovalnici; na Barja in v Spodnji Šiški pa se bo popisovalo od hiše do hiše.

Lastniki goveje živine, prašičev, ovac in koz, se torej pozivljajo, da pridejo navedena dneva popisati svojo živino na označeno mesto.

Kdor bi navedel napačne podatke ali pa kaj zamolčal, bo v smislu obstoječih predpisov kaznovan, kakor se je to že zadnjič nekaterim pripetilo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 5. maja 1916.

Vojaške narodne pesmi
za štiri glasove. Izdajatelj 1275
Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.
Vezane K 1-50, v platnu K 1-00.
Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Kupi se pilote

iz trdega lesa, 1—4 m dolgi, 10—25 cm debeli in ravni, kakor smrekove ali jedlove deske, 4—6 cm močne. — Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod „pilote/1404“.

Dobro ohranjen 1420

pisalni stroj

se prodaja. Gradlišče 15. L, levo.

Sprejem trgovsko pomočnico

iz dežele, staro 16—18 let. Nastop takoj, **Ivan Müller st., Zagorje ob Savi.**

Proda se lepa, nova trinadstropna

hiša

v sredini mesta, radi družinskih razmer. Več se poizve pri tvrdki: **F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.** 1450

VINA

300 hl starega in novega, alodial **SLIVOVKE**

10 hl, domače prodaja **Marko Mileusnić,** velepos. in narodni zastopnik, Zagreb tel. 352. 1445

Kneza Auersperga radioakt. termalne toplice

Toplice na Kranjskem
Sezija: 1. maja — 1. oktobra.

Termalni basini, termalne separate kopelji, lužne kopelji. Indikacija: Revma protin, nevralgija, (Ischias), ekssudacija, posledice ranitve in zlomljenih kosti.

Prospekte daje gratis ravnateljstvo.

PEGE rdečina na obrazu in rdeč nos, ogrci, prišči, gube in ohlapna koža vse napake polti odpravi zajam. staropreiskušena
dr. A. Rixa pasta Pompadour.
Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 3-30. Dr. A. Rixa biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 3-30. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix, kosm. labor. Dunaj IX., Lankiergasse 6/E. Zaloge v Ljubljani: drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Semenj za posodo

od 8. maja do 20. maja
Resljeva cesta — sv. Petra cesta

Prodaja karlovovarskega porcelana, pločevinaste, emajlne in železno-lite posode, po kar mogoče najnižjih cenah.

Za mnogobrojni poset se priporoča

1480 **KUS.**

Kdor more K 3 50 mesečno prihraniti, je v položaju, da si pridobi

K 100 — 5 1/2% avstrijskega vojnega posojila

ki se obrestuje po ca. 6%.

C. kr. priv. Splošna prometna banka, podružnica Ljubljana, izdaja v to svrhu rentne hranilne knjižice in daje o tem na željo pojasnila brezplačno.

Simon Gregorčičeva prošnja za upokožitve.

V letu 1887., ko so bile Gregorčičeve pesmi »Njega ni« in »Tri lipe« še označene za pohujšljive, pesmi »V celici«, »Moč ljubezni«, »Zgubljeni cvet« in »Človeka nikar« pa je Mahnič označeval za nevarne, tedaj se je hotel Simon Gregorčič iz duhovske službe umakniti v pokoj. V ta namen je vložil na takratnega naučnega ministra barona Gautscha prošnjo za podelitev pokojnine. Ta prošnja je jako značilna. Gospod notar Ignacij Gruntar nam je dal prepis te prošnje na razpolaganje in ker je važen prispevek k življenjskemu Simonu Gregorčiču, jo prijavljamo v izvirniku.

Euere Excellenz!
Hochwohlgeborner Herr!
Ermuthigt durch Eurer Excellenz Aufforderung, mir zugemittelt durch Ritter v. Tonkli, wage ich nun mich directe an Sie zu wenden. Im Land des Oelbaums und der Reben,
Vom Meer und Hochgebirg umsäumt,
Wo ew'ger Schnee, stets grünes Leben,
Hab' ich der Kindheit Traum geträumt,
Dort weidet' ich am Bergeshange Des Vaters Heerd' ein Hirtchen klein,
Dort lauscht' ich froh der Vöglein Sänge
Und stimmt oft selber fröhlich ein,
Doch früh verließ die zahme Herde Das theure Heim der arme Hirt,
Dass andrer Heerde Hirt er werde. Die öfter, weiter sich verirrt,
So ward ich Seelenhirt, ward Priester.
Doch nicht verlernt' ich den Gesang:
Ward mir das Leben trüb und düster
Fand Trost ich bei der Leier Klang,
Den Musen halb, halb dem Altare Lich Zeit und Kraft ich manches Jahr,
O könnt ich fürder bis zur Bahre Dem Sang mich widmen ganz und gar!
Dich hat des Herrschers Wort erkoren
Zum Hort des Wissens und der Kunst:
Vernimm denn mit geneigten Ohren Des Sängers Bitt' um Deine Gunst:
Mach du von drückenden Geschäften
Mach mich von Noth und Sorgen frei,
Dass ich mit ungetheilten Kräften Mich froh dem Dienst der Musen weih,
Stets Dank zu Dir hegt' ich im Busen
Doch Du gewännest edlern Lohn:
Erwürbest Dir das Lob der Musen Und Dank von meiner Nation...

Euere Excellenz! Hiermit wäre mein Leben und Streben und Sehnen in Kürze gegeben. Ich will mich möglichst kurz fassen, denn Eurer Excellenz Zeit ist theuer, diese unnöthig in Anspruch nehmen, hiesse es, dem Wissen und der Kunst Eintrag thun.
Euere Excellenz- Bisher hab' ich nur einen Band Gedichte veröffentlicht, wovon ich Ihnen ein Exemplar der zweiten Ausgabe zu verehren mich erkläre. Doch liegen in unsern belletristischen Zeitschriften noch viele Gedichte zerstreut und würde ich gleich an die Redaction des II. Bandes gehen, falls Euere Excellenz meinem Gesuche willfahren. Die Richtung meines poetischen Wirkens ist die idealistische und die Tendenz die: den Leser für alles Hohe, Schöne, Wahre und Gute zu begeistern, in ihm die Liebe zum engeren und weiteren Vaterlande, sowie zum Throne, zu schüren und zu nähren und allgemeine thätige Menschenliebe, besonders Liebe zu den Unglücklichen zu entfachen. Dieses Ziel hoffe ich auch vielfach erreicht zu haben.
In diesem Sinne wünschte ich auch fortzuwirken und zw. mil vollen frohen Kräften. Die Poesie fordert meiner Meinung nach den ganzen Mann und die ganze Kraft. Die

Musen wollen kein geteiltes Herz. Bei dieser Arbeit aber wäre nun Euer Excellenz Geneigtheit nicht bloss erwünscht, sondern unbedingt nöthig. Darum bitte ich unständig nur diese nicht versagen zu wollen, vielmehr mir Ihr Wohlwollen durch Ertheilung einer kleinen Pension zu bethätigen. Euere Excellenz werden leicht Titel und Mittel dazu finden. Der gehorsamst Gefertigte dient durch schon über 18 Jahre zur Zufriedenheit seiner Vorgesetzten und war, trotz fortwährender Kränklichkeit, dabei noch literarisch thätig. Seine Gesundheit ist auch gegenwärtig nicht fest, die Lunge nicht von den besten und belästigt ihn öfters heftiges Herzklopfen, was ihm auch das Reden nicht nur beschwerlich, sondern auch gefährlich macht. Auch wünscht er die angesuchte Pension nicht in Musse zu verzehren, sondern zu einem intensiven literarischen Schaffen zu benützen, und so, statt mit lebendigen, mit geschriebenem Wort zur Bildung des Volkes beizutragen. Eure Excellenz, würde die grosse Aufgabe zu Theil, die Bildung des grössten Polyglotten unter den Staaten der Erde zu fördern. Ich hege die Ueberzeugung, dass Ihnen die Aufklärung und Veredlung jedes Sprachstammes unseres grossen Kaiserthums gleich am Herze liegt; und je mehr ein Stamm durch das Missgeschick der Zeiten zurückgeblieben ist, desto mehr bedarf er Ihrer Liebe und Sorge. Als Sohn eines solchen, nicht durch eigenes Verschulden etwas zurückgebliebenen, aber nun zum Licht, zur Wahrheit, zur Bildung wacker emporstrebenden Volkes, empfiehlt sich der Gefertigte Eurer Excellenz Gunst, da er hofft, etwas zur Veredlung desselben wirken zu können.

Euer Excellenz gehorsamster
Simon Gregorčič m. p.
Pfarrvicar.
Gradisenta, 8. Februar 1887.
P. Ranzziano bei Görz.

Prispevajte z denarnimi darili za Rdeči križ in za mladinsko oskrbo.

Rogaška slatina

Obrat zdravilišče kot v mirnih časih.
Začetek sezone 1. maja 1916.
Prospekte daje ravateljstvo.



1 steklenica 2-40 K



Najbolje za zoba

Konjski hlapec

zanesljiv, se išče. Nastop takoj, plača po dogovoru. 1459
Povpraša se pri: Josip Bergman, Poljanska cesta št. 87. v Ljubljani.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vsch vrst; „Neril“, barva za lase in brado od Dr. Dralica po 2 in 4 K, lasne vode in masti; Sampeon za umivanje las, šminke in puder poulični i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Pozor! Zaradi vpočitelnosti v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo biaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 12 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti akutnemu in kroničnemu kapavcu (triperiju), belemu toku, cystidi, črevesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.
Brez vbrizgavanja! O Gonokteinu piše Zentralblatt für gesamte Gynaikologie und Geburtshilfe, Band I, Heft 4, stran 127.
Capsulae antigonorrh. Tanno-Kawa Bismuth comp. ali Gonoktein vsebuje česlovine raznih trav (Uvaursi, Rheum-palmatum, Erythraea centaury, Menyanthes trifol.) Kakor tudi smole Kawa-Kawa, Kubeba kiselinu, Cubebin, mali kvantum Bismutha.
Česlovna kislina je v preparatu kemično spojena, (način tega kemičnega spajanja je tajnost proizvajalčeva) tako da se v želodcu ne spaja z beljakom, a v tenkem črevu se ne izločuje žolčna kislina, marveč deluje na sluznico urogenitalnega trakta, kjer se gode take spremembe na stenah žil, da nastanejo za lenkocite nepuščne; s tem se ublažuje sekrecija tkaniha in zmanjšuje se gnojno iztekanje kapavca.
Izginja tudi neugodno žgetanje pri vodi kakor tudi ponehava prisiljena voda (Hamdrang) in pomaga uničevati Gonokoke.
Draženje ledvic; škodljivo delovanje na sluznico prebavnega trakta ne pokaže se pri rabi tega zdravila. Tudi v kroničnih slučajih je konstatirano njegovo dobro delovanje. Relativno je ceno sredstvo, tudi za siromake.
Lamers (Amsterdam.)
Dobi se v vseh večjih lekarnah.
Skatljica K 6-... 1075
Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: Lekarna Trnkozcy,
Zagreb: Lekarna „Salvator“, S. Mittelbach, Jelačićev trg.
Proizvaja: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“ Praga - Vršovice 552.
Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Na prodaj ima brinje

za kuho brinjevca v poljubnih množinah, — po nizki ceni, — trvdka
Ivan Jelačin v Ljubljani.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalnice in z vsemi drugimi pritliklinami, z električno razsvetljavo, na solnčni legi, z lepim razgledom in centralno lego, se da radi preselitve takoj ali z avgustom terminom v najem. 1448
Naslov se izve v upr. »Slov. Naroda«.

MA IZBIRO pošilja tudi na deželo: K. asne 2652

plašče, jopice, krila, kostume, nočno halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in steznike. Zelo solidna trvdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Fine
otroške oblekce
in krstne oprave.

Slivovka tropinovec brinjevec hruševac „Pelinkovac“ „Planinc“

grenki in sladki rum konjak in „Vermut vino“
v najboljši kakovosti ter v množinah od 56 litrov naprej dobi se po nizkih dnevnih cenah pri
M. ROSNER & Ko.
veležganjarna - sadja
Ljubljana
poštni predal 10.

Služkinja

starejša, izvežbana v domačih poslih, se sprejme takoj.
Zatiška ulica 1, spodaj, desno.

Hiša

z vrtom, gostiilno, hlevom in njivo, ob državni cesti, v Sežani.
se ugodno prodaja.
Naslov pove uprav. »Sloven. Naroda«.
1371

Sprejme se več pomočnikov komisionarjev

1422
zelezninske stroke, v Ljubljani.
Ponudbe pod „dobra plača/1422“ na upr. »Slov. Naroda«.

Ker sem dobil za delj časa dopust se priporočam za vsa 1370

slikarska dela Fr. Ambrož,

Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana 839
Kolezijska ulica št. 16
priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.



izposojevanje ob mrtvaških odrh drevesne cvetlice, kakor tudi najtnejše dekoracijske cvetlice za dvorane in balkone.
Vsakovrstne sadike do najzlatnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam naročila na deželo. Vsa naročila se izvršujejo točno in solidno.
Brzjavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana.

„KINO IDEAL“

Učinkovit nordijski spored za 3 dneve:
Soboto dne 6., nedeljo dne 7., ponedeljek dne 8. maja:

Sascha Messtrov teden 77 a. Službeno potovanje.
Zelo zanimive vojne aktualnosti. Učinkovita veseloigra z F. Buchom in K. Alstrupom v glavnih vlogah.

Diadem v nogavici.

Družabna drama v treh dejanjih z Elzo Fröhlich in Aage Hertlom v glavnih vlogah.
Trdi oreh.
Burka z Buchom in Oskar Striboldom v glavnih vlogah.
Za mladino neprimerno.

Oficijelno subskripcijsko mesto:
Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Celju,
sprejemajo prijave na:
četrti 5 1/2 % avstrijsko vojno posojilo
po originalnih pogojih.
5 1/2 % 40 letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92.50 netto za K 100.— nominale, 5 1/2 % d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100.— nominale.
Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.

Zveplena zdravilna kopelj **Varaždin - Toplice** (Hrvaško)

Železniška, poštna, telefonska in brzojavna postaja.
Nov zdravilišni hotel z električno razsvetljavo.
Staroznane radioaktivne zveplene terme + 58% Celzija priporočljive pri

gihtu, revmi in ishiasu i. t. d.

Zdravljenje s pitjem pri trdovratnih bolečinah v vratu, glavi, prsih, jetrih, želodcu in črevesu.

Električna masaža, lužne-ogljikovokisne- in solne kopeli.

Odprto celo leto. Krasna okolica. Mederen komfort. Vojaška godba.
Zdravilišni zdravnik: dr. J. Lochert. 1294. Prospekti gratis.

Najfinejše brivske

aparate in kline

britve, strojne škarje za striženje las. 1187

se najcenejše in najboljše kupi pri

A. WEISSBERGU, Dunaj II.,
Untere Donastrasse, 23/III., oddelok IV.

Katalogi in zaznamki en gros za prodajalce gratis.
Slovenska korespondenca.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesionirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kane
Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpolago.

Modni salon

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Velika zaloga dunajskih damskih in dekliških

slamnikov.

Popravila točno in najceneje. Zalni klobuki v veliki izbiri.

Kose! **Kdor hoče imeti** **Kose!**

KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahke kose vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na tvrdo:

I. Krašovic v Žalcu

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih je tudi več tisoč že razpečala.

Za dobro kakovost kos se jamči. — Cenik na zahtevo brezplačno. — Najnižje cene!

Westna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA

Prešernova ulica številka 3.

Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000.—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne.

Hranilnica je **puplarno varna** in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**

Za varčevanje ima vpeljane lične **domače hranilnike.**

Posoja na zemljišča in posojila na Kranjskem proti 5 1/4%, izven Kranjske pa proti 5 1/2% obrestim in proti najmanj 1/4% odplačevanju na dolg.

Štampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj kavčkovih štampilij

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko.

K 1-20

Sablona s 16 monogrami, primerna za namizne prte, serviete, žepne robce in vseh vrst perila se dobiva pri

TONI JAGER
Ljubljana, Zidovska ulica številka 5.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)

pokrivalet streh in klepar, vpeljalec strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z asbesto-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschak z izbočno in ploščnato opako, lesno-cementno in strešno opako.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina
modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške
uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber **dožnikov in solničnikov.**
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Melasna krmila za živino

razpošilja deželna centrala krmil, Ljubljana, Turjaški trg številka 3. V vrečah po 50 kg. Cena je K 35.— za 100 kg.

Otvoritev obrta.

Sl. občinstvo, vse g. g. obrtnike in trgovce vljudno opozarjam, da bom **2. junija otvoril**

stavbeno in strojno ključavničarstvo

ter se prijazno priporočam.

Izdeloval bom tudi potentovane **kurilna vrata za štedilnike**, na kar opozarjam posebno g. g. zidarske mojstre, ter vsa v to stroko spadajoča dela in popravila solidno in po primerni ceni.

JULIJ ROZMANIT
Ljubljana, V Prulah št. 6, — mnogoletni strojnik tvrde Binder.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

apretura sukna

Ljubljana, Selenburgova ul. 6. **Anton Boc** Glince, Burska ulica 46.

se priporoča. Najnižje cene.

Postrežba vestna in točna.

ZDRAVA KRVI!

Kri je splošna hranilna tekočina, iz katere zanjema telo hranilne snovi. Če nima kri dovolj hranilnih snovi, oslabe vsi udje, in tako se potem noraja cela veriga različnih bolezni, ki nam ogrene življenje.

Jo zlo verigo je treba predrjeti

in to je mogoče doseči le na eni točki: v hrانjenju krvi in njenem izboljšanju.

Jaz sem po dolgoletnem preiskavanju spisal knjigo, v kateri kažem, kako in na kak način se kri in soki izboljšajo, kako se povzdigne prehranjenje in kako se obvarujemo bolezni ali jih odpravimo.

Popolnoma zastoj

pošlim vsakemu ta dragoceni spis, kdor le piše ponj. Tudi nudim vsakomur priložnost, da se prepriča, na kak način je to možno, ne da bi le vinarja izdal. A pišite takoj!

Eksped. lekarne pri operi, Budimpešta VI, odd. 456.



Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.



Prodajalka

boljša moč se sprejme takoj ali pa pozneje v trgovino s specerijskim blagom.

Ponudbe na trdko

Ivan Perdan
v Ljubljani.

Prodajalci koles in mehaniki!



zahtevajte moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pnevmatikah in drugih kolesnih potrebinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in živalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/III oddelek I. 778

Obvestilo.

Tovarna **Singer Ko.**, živalnih strojev akcijska družba v **Wittenberge** (okraj Potsdam—Berlin) išče vsled mnogoštevilnih vpoklicev k vojakom večje število delavcev, ki so zdravi in vojaščine prosti. V poštev pridejo osobito: **strojni in orodjarski ključarji, strugarji, mehaniki, strojni mizarji, strojni delavci (ki strežejo pri strojih za obdelavo lesa in kovin, vijlačnih avtomatih l. sl.) delavci za toplotnice l. t. d.)**

Vendar se priuče lahko temu tudi delavci iz drugih industrij, kot iz tekstilne industrije, mizarstva itd. Za stroške preselitve se dajo delavcem predjimi in se potem po posebnem dogovoru povrnejo.

Wittenberge je procvitajoče mesto, sedaj z 23.000 prebivalci in ima vse predpogoje, da se rapidno razširi. Izvrstne šole, zdrava stanovanja z vrtovi, obsežen nasadni sistem.

Vsa podrobnejša pojasnila daje **poslovalnica tovarne v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.** 1362

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 8.000.000.

Delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

Stanje zavarovanih svot K 230.000.000

Premijske rczerve 60.000.000

Letni dohodki na premijah 12.000.000

- a) proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinovne razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopjij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.;
- b) proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopicah;
- c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;
- d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- e) proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- f) proti vskovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, obrtn. lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

- Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:
 - a) za slučaj smrti; da je glavica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
 - b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnne rente ob nastali onemoglosti nadalje sprejema
 - c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenje za starost; zavarovanju otroških dot. plačljivo pri dosega določene starosti na zavarovanca samega;
 - d) zavarovanje dosmrtnih rent. za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi a slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radevoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 1. 30

Razpis ustanov.

Za prihodnje šolsko leto, ki se začne dne 16. septembra t. l., razpisuje deželni odbor vojvodine Kranjske eno popolnoma prosto in eno polprosto deželno ustanovno mesto za c. kr. mornariško akademijo za sinove neimovitih slojev prebivalstva kranjske dežele.

Splošni pogoji so:

1. domovinstvo na Kranjskem;
2. telesna sposobnost za mornariško vzgojo ter tudi za bodočo vojno službo na morju; to sposobnost je dokazati po »Predpisu za zdravniško preiskavo pomorskih aspirantov in prosilcev za sprejem kot gojencev c. in kr. mornariške akademije«, izdanim z mornariškim pravilnikom v XXII. kom. l. 1902 (za poveljstvo in zavode c. in kr. vojske l. 1903);

Tiskane popolne pogoje za sprejem je dobiti pri tvrdki »L. W. Seidl & Sohn« na Dunaju. Pošiljajo jih pa tudi pisarniško ravnateljstvo vojnega ministerstva (mornariški odsek), pristaniško admiralstvo v Pulju, pomorsko okrajno poveljstvo v Trstu in poveljstvo mornariške akademije vsakemu, ki jih zahteva, proti plačilu 40 h ali proti znakam te vrednosti).

Vzdrževalni pavšal za polprosto deželno ustanovno mesto znaša 800 K na leto; iz tega vzdrževalnega pavšala, ki se ima v dveh obrokih dne 16. septembra in 16. marca pri poveljstvu mornariške akademije vnaprej plačati, se pokrivajo vsi izdatki za gojenca v akademiji.

V svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo bodo morali deželni prosilci delati sprejemno izkušnjo. Ta izkušnja bo obsegala za vstop v Izobraženje v mornariški akademiji traja štiri leta.

Po zadovoljivi dovršitvi IV. letnika se imenujejo gojenci za pomorske kadete.

Prošnje za ustanove v svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo je poslati deželnemu odboru vojvodine Kranjske, in to najkasneje do 20. maja t. l.

Pozneje došle prošnje se ne bodo vpoštevale.

Prošnji je priložiti:

1. krstni list,
 2. domovinski list (prosilčev),
 3. izpričevalo vojaškega zdravnika,
 4. izpričevalo o ceplenju koz, če cepljenje ni potrjeno v zdrav. izpričevalu,
 5. vsa izpričevala srednje šole, objednem z izpričevalom zadnjega l. semestra; izpričevalo o drugem semestru je naknadno predložiti.
 6. izpričevalo o premoženju, potrjeno od županstva in župnega urada in ravno tako pravnostno izpričevalo.
- Prošnjo je kolkovati s kolkom za eno krono, vsako prilogo pa s kolkom za 30 h, če že ni kolkovana.
- Prošnje smejo vložiti samo starši (oče, če njega ni, mati ali varuh.)

Kranjski deželni odbor v Ljubljani,
dne 18. aprila 1916.

Največja zaloga avtomobilov in najljepših otroških vozičkov in navadno do najljepšje

Zimo.
M. Pakič
v Ljubljani.
Kazalnice avtomobilov na polju in povzrajem.

Franc Furlan
naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 125
Ambrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga
steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1848.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in snaženje oblek.
Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

NAJBOLJŠPERILO

lastni izd.

C. J. HAMN Mestni trg 8.
Ljubljana

Slivovka — tropinovec — brinjevec
: polinkovec — rum — kognak :
v najboljši kakovosti se dobi po nizkih dnevni cenah pri tvrdki

Grummer & Komp.
Ljubljana, Sodna ulica št. 3. 1377

Ustanovljena l. 1912. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefona številka 154.

BRATA EBERL
in pohištvena pleskarja 121

Prodajalnica: **Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana**
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: **Igriška ulica št. 6.**
Električna sila.

Poslovodja

(prva moč), vojaščine popolnoma prost, za špecerijsko trgovino na debelo in drobno 1433

se išče.

FRANZ DOLENZ, Kranj.

Svoje častite odjemalce,

vhudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem, ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi ne popravljati orožja.

Za časa vojne se ceniki ne razpošilhajo.

Fran Sevčik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

THE VERA
American Shoe

Edina prodaja
čevljarnica
J. Szantner
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 202,841.494 — ==

C. kr.  priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. aprila 1916:

== K 117,139.161 — ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borskih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — **Opravišče c. kr. razr. loterije** Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. **Erzovjavke:** Prometna banka Ljubljana. — Telefon številka 41

Proda se večja množina

1^a sadjevca

Pismene ponudbe na upravništ „Slov. Naroda“ pod „sadjevec/1382“.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

Fr. Cerar
tovarna slamnikov

v Stobu, pošta Domžale, pri Ljubljani.

Najnižje cene, Dobro blago!

Modni salon F. Harborič

Ä. Mildner nasled.

== Ljubljana, Mestni trg številka 7. ==

priporoča svojo veliko zalogo dunajskih modelov

svilnatih klobukov, slamnikov, kličanih

in praznih oblik, cvetic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

F. Harborič točno in cenovno.

Sprejme se izurjena

šivilja

v trajno delo.

Marjana Traun, Jobačna ul. 5

Orehe

lepe, zdrave, tenkih luščin,

kupuje v vsaki količini

Franc Matheis,

Eggenberg pri Gradcu.

Ozira se le na ponudbe z vzorcem

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg številka 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša

BLUZE

Plasče, jope
Zalne — domače obleke
Perilo, čepice, športne
klobuke in steznike.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

➔ Pošilja na izbiro tudi na deželo. ➔

Popravila in preoblike
točno in cenovno.



Najcenejše

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solčnikov

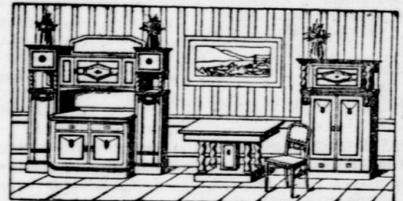
Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna oprava:
2 postelji, 2
šmari, 2 nočni
omarici in 1
umivalnik s
marm. ploščo
in ogledalom
K 350.—



Jamci se za
solidno delo.
Cene
konkurenčne.
Zahtevajte naj-
novejši katalog,
kateri obsega
nad 300 mo-
dernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.

Spretna prodajalka

za modno trgovino se sprejme takoj za stalno.

Ponudbe pod „stalno/1440“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Krasno posestvo

obstoječe iz: enonadstropne hiše z gostilniško koncesijo, lepimi prostori za gostilno poleg farne cerkve, v hiši velike kleti, poleg obsežno gospodarsko poslopje, vrt, vinograd, sadonosnik, njive, travnik,

se takoj prodaja.

V hiši je električna razsvetljava. Posestvo leži ob glavni cesti, 10 minut od velike železniške postaje, kjer stoji tudi brzovlak. — Prodajna cena 30.000 K, od katerih ostane lahko K 17.000 na posestvu.

Več pove

Zadružna Zveza v Celju.

Stanje denarnih vlog K 106,017.740-62.

Glavnica 40,000.000

PODPISUJTE

IV. avstrijsko vojno posojilo

pri

ČEŠKI INDUSTRIJALNI BANKI

podružnici v LJUBLJANI.

Na oficijelni subskripcijski kurz 93.— resp. 95.50

dovoljujemo vsakemu subskribentu 1/2 % bonifikacije.

Lahko se subskribira: 5 1/2 % državno posojilo amort. v 40 letih po čistem kurzu 92.50
5 1/2 % blagaj. nakaznice vračljive 1.6. 1923. po čistem kurzu 95.—

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.